

A. Hees. O. 25/14.1.1997

M

**JALASJÄRVEN LUOPAJÄRVEN
TULVA- JA VESIENSUOJELUALUEEN INVENTOINTI
K. Katiskoski 1996**

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	2
LUOPAJÄRVEN ALUEESTA JA INVENTOINNIN TULOKSISTA .	3
LUETTELO LUOPAJÄRVEN KOHTEISTA	6
LUETTELO LUOPAJÄRVEN KIIHTEISTÄ KOHTEISTA (SUOJELUKOHTEET)	7
LUETTELO LUOPAJÄRVEN LÖYDÖISTÄ	10
KARTTA LUOPAJÄRVEN KOHTEISTA	12
KOHTEET	13
✓ 1. MAJAMÄKI (SIKANIEMI)	13
✓ 2. MATOLUOMA (KÄRMESMÄKI)	16
✓ 33. HAUTAMAA	19
✓ 34. ANTTILA	21
✓ 35. YLI-ANTTILA	24
✓ 36. MÄKIRANTA	26
✓ 37. VALKAMANMÄKI.	28
✓ 38. KUUSINIEMI	30
✓ 39. HAAPANIEMI	32
40. HAKKOLANMÄKI.	34
✓ 41. HAKKOLA PALANUTNIEMI	36
✓ 42. MÄKI-HAKKOLA	39
✓ 43. TUOMINIEMI	41
✓ 44. JÄRVINIEMI	43
✓ 45. MAJAMÄKI 2 (SIKANIEMI 2)	45
✓ 46. RINTALA	47
✓ 47. VIRNALA VANHAKARTANO (HUNNAKKO)	49
✓ 48. MÄNNIKKÖ (MYLLYKALLIO)	51
49. HAUTAKALLIO	53
✓ 50. MAJAMÄKI 3 (SIKANIEMI 3)	55
51 VESTERBERG	57
52 LINTULA	59
53 PERÄLÄ	61
54 TUKEVA	63
55 KÖYKKÄ	65
56 KOSSILA	67
57 VANHAKARTANO LAUKKULAHTI	69
KUVATAULUT	71
Liite: Luopajärven tulva- ja vesiensuojelusuunnitelma, karttakopio .	83

kertomukseen liittyvät negatiivit (kuvat): 104911-104946

kertomukseen liittyvät diapositiivit: 35388-35407

JOHDANTO

Museoviraston tietoon tuli syksyllä 1994, että Vaasan vesi- ja ympäristöpiiri oli laatimassa Jalasjärven Luopajärven alueelle tulvasuojelusuunnitelmaa. Toimenpidealueella olevien jo tunnettujen kahden muinaisjäännöksen sekä alueen arvokkaan kulttuurimaisemakokonaisuuden takia Museovirasto tiedusteli tarkempia tietoja suunnitelmista piirin Seinäjoen toimistolta. Suunnitelmassa oli tavoitteena yhdistää tulvaherkän Luopajärven tulvasuojelu, peltoviljelyksen kuormituksen vähentäminen, tilusten uusjako ja perinnemaiseman hoito. Keväällä 1995 suunnitelman pohjalta järjestettiin Länsi-Suomen ympäristökeskuksen, Jalasjärven kunnan ja Luopajärven järvenlaskuyhtiön yhteistyönä aiheesta erityinen seminaari, johon oli kutsuttu eri alojen asiantuntijoita sekä asianosaisia. Museoviraston arkeologian osastoa edusti seminaarissa 4.4. 1995 aluevalvoja tutkija Mirja Miettinen. Koska Luopajärven esihistorian vaiheet kuitenkin olivat lähinnä kahden muinaisjäännöksen ja toisaalta varsin lukuisan kivikautisen irtolöytöaineiston varassa, jotka viittaavat alueen kiinteään asutukseen, katsottiin arkeologisen suojelun kannalta tarpeelliseksi tehdä Luopajärven muinaisjäännösten inventointi. Varsinainen koko kuntaa koskeva pikainventointityö on jo vuodelta 1968 sekä 1979-80. Länsi-Suomen ympäristökeskus tilasi Museoviraston arkeologian osastolta Luopajärven tulva-alueen muinaisjäännöksiä koskevan selvityksen (inventoinnin) keväällä 1996. Työhön myönnetty määräraha oli 40 000 markkaa ja todelliset kustannukset olivat tätä hieman pienemmät. Inventoinnin kenttätyöt teki allekirjoittanut 13.5. -24.5 1996 ja työssä keskityttiin alueen esihistoriallisten kohteiden selvittämiseen.

Museovirastossa 5.11. 1996

Kaarlo Katiskoski

LUOPAJÄRVEN ALUEESTA JA INVENTOINNIN TULOKSISTA

Luopajärven nykyään kuivattu tulville vieläkin altis järviallas sijaitsee samannimisen kylän alueella Jalasjärven kunnan pohjoisosassa, n. 7-9 km linnuntietä pitäjän kirkosta. K.F. Bäckman mainitsee pitäjänkertomuksessaan 1800-luvun puolimaissa järven pituuden olleen ennen kuivatustaan n. 3 1/5 virstaa ja leveyden n. 1 1/9 virstaa. Tämä vastaa n. 4,8 km pituutta suunnilleen WSW-ENE -suunnassa ja n. 1,66 km leveyttä SSE-NNW -suunnassa. Järven rantalinja lieneekin noudattanut melko tarkalleen nykyistä 85 m korkeuskäyrää. Järven lasku-uoma, Matoluoma eli Järvioja, on lännessä, jossa se onkin useita metrejä syvässä "kanjonissa". Järvi lienee kuroutunut Itämeren Litorina-vaiheen alkuaikana, n. 7000 BP vastaten arkeologisessa ajoituksessa myöhäistä mesoliittista kivikautta.

Ensimmäiset kirjalliset lähteet järvestä lienevät 1560-luvulta, jolloin Luopajärven talon katsotaan tulleen perustetuksi. V. 1588 mainitaan puolet sen nautinnasta jo "ylimuistoisesti" kuuluneen Ilmajoen kirkkoherran palkkaukseen. V:n 1601 Ilmajoen talvikäräjillä järven nautintaoikeuden jako edelleen vahvistettiin. Nautintaoikeuden jaossa ja siitä käytyjen kiistojen pääasiallisena syynä oli Luopajärven kalaisuus. Ilmajoen pappilan torppa Virnala järven kaakkoisrannalla maksoikin asumisoikeudestaan kalana, vaikka jo 1700-luvun alussa sillä oli viljeltyä peltoakin. Ilmeisesti 1700-luvulla järvellä harjoitettiin ainakin katiska-, verkko- ja nuottapyyntiä. 1600-luvun lopulla ja seuraavan vuosisadan alussa järven rantamille syntyi useita uudistiloja: Haapaniemi, Köykkä, Pentinmäki ja Nätkinmäki eli Hakkola, 1700-luvun puolimaissa Valkama ja 1800-luvun alkuun mennessä vielä Anttila, Perälä, Vesterberg ja Tukeva. Näistä torppareita oli ainakin Luopajärvellä, Haapaniemellä, Pentinmäellä, Anttilalla, Tukevalla ja Perälällä. Asutuksen ja viljelysmaiden kasvaessa Luopajärvi kaislottui, ja järvi madaltui. 1760-luvulta on tietoja sen kalakannan romahtamisesta järven jäätyessä lähes pohjiaan myöten. Järviosakkaat Kurikasta lopettivat käyntinsä, mutta vielä v.1807 pappilalla oli kalastajansa Virnalassa.

Järviältäan ensimmäinen suuri laskuyritys ajoittuu 1700-1800-lukujen vaihteeseen. Syynä laskutöihin ryhtymiseen olivat lähinnä tulvat ja pyrkimys lisämaan hankintaan ympäröiviltä nevoilta, varmaankin myös järven kalansaaliiden pieneneminen. Järviala supistuikin huomattavasti ja laskun seurauksena heinämaan ala kasvoi n. 600 tynnyrialaa. Järvenlaskua jatkettiin vielä 1800-luvulla siten, että vuosisadan puolivälissä vesi nousi entiseen laajuuteensa enää tulvahuippujen yhteydessä. Vesijättö tuotti heinää Luopajärven ympäristönkin tarpeeseen. Järvenlaskuista huolimatta tulvat ovat vaivanneet aluetta edelleenkin järvenpohjan vajotessa kuivatuksen seurauksena. Maankohoaminen alueella on lisäksi voimakkainta juuri järven lasku-uoman suunnassa, mikä osaltaan edistää tulvien muodostumista.

Luopajärven kylän alueelta ja järven ympäristöstä tunnettiin ennen inventointia v. 1996 yli 40 esihistoriallista löytöä, joista osa sijoittuu Jokipiin kylän puolelle. Nämä ovat pääasiassa kiviakautisia, mutta muutamat ajoittuvat myös rautakaudelle. Kolme kiinteää muinaisjäännöskohdetta (1, 2 ja 33) tunnettiin.

Jalasjärvellä ovat aiemmin inventointia (ns. pikainventointia ja luokitustarkastuksia) tehneet Kerttu Itkonen v. 1968 (luettelo v:lta 1969) sekä Mikko Perkko v. 1979-80 (kertomuksesta vain raakaversio). Kaksi tuolloista tarkastuskohdetta, kiinteää muinaisjäännöstä, sijaitsi Luopajärven alueella: kohde 1 Majamäen eli Sikaniemen myöhäisrautakautinen kalmisto sekä (2) Matoluoman (Kärmesmäen, Itkosella Lähdesmäen) kivikautinen asuinpaikka, josta oli jo 1930-luvulla löytynyt asbestikeramiikkaa. Majamäessä on Arne Kopisto tehnyt tarkastuksen ja myös kaivauksia v. 1956 entisen Luopajärven saaresta löydettyjen myöhäisrautakautiseen polttokalmistoon viittaavien löytöjen (13761:1-9) takia. Tuolloin löydettiin lisää ase- ja korulöytöjä sekä keramiikkaa, piitä, kvartseja ja luuta (KM 13792; 13945:1-55). Tarkastuskäynnistä ei ole kuitenkaan kertomusta, ja ainoastaan valokuvien perusteella on yritettävä rekonstruoida löytöpaikan sijaintia. Lisäksi yksi ajaltaan epämääräinen rökkiökohte on Mirja Miettisen tarkastama v. 1995 (kohde 33 Hautamaa, ei tarkastettu v. 1996).

Vuoden 1996 inventoinnissa oli ensisijaisena tavoitteena tarkastaa vanhat löytöpaikat löytötietojen ja paikallistuntemuksen avulla. Tavoitteessa osittain onnistuttiinkin, mutta löytötietojen ollessa pääosin varsin suurpiirteisiä ja löytöjen useimmiten jo 1800-luvun lopulta ja 1900-luvun alkupuolelta, muistotiedon ulottumattomissa, ei löytöjen paikallistaminen ole täysin yksiselitteinen. Siten monet aiemmista löydöistä on luettu inventoinnissa löydettyjen asuinpaikkakohteiden yhteyteen, kun ne tiedetään löytyneen esim. saman tilan alueelta. Kaikissa tapauksissa ei tällöin ole tietenkään varmaa, että ne olisivat peräisin juuri näiltä löydettyiltä asuinpaikoilta, vaan ehkä lähialueen toistaiseksi löytymättömistä kohteista tai että ne ovat irtolöytöjä.

Kaikkiaan paikallistettiin **uusia kivikautisia asuinpaikkoja 7 kpl.** (kohteet 34, 36, 39, 41-42, 44 ja 46), **mahdollisia kivikautisia asuinpaikkoja 3 kpl.** (38, 43 ja 1), joista yksi Majamäen rautakautisen kalmiston/asuinpaikan (1) yhteydessä, pelkästään kvartsilöytöpaikoiksi luonnehdittuja osin melko epämääräisiäkin **kohteita 4 kpl.** (35, 37, 40 ja 45), ajaltaan epämääräisiä mutta todennäköisesti **historiallisen ajan kohteita 3 kpl.** (rökkiöitä ja rakkakaivantoja, kohteet 47 - 49) sekä loput toistaiseksi vaihtelevalla tarkkuudella paikannettuja irtolöytökohteita (**kohteet 50-57**). Uusien kohteiden numeroinnassa on noudatettu koko Jalasjärven juoksevaa numerointia 34:sta eteenpäin ja siihen on sisällytetty myös ne irtolöydöt (kohteet), joita ei ole voitu yhdistää inventoinnissa löytyneisiin muinaisjäännöskohteisiin. Kohteista jokainen on saanut erillisen "korttinsa" ja mukaan on otettu myös alueen ennen v. 1996 tunnetut 3 muinaisjäännöstä.

Muinaisjäännökset sijoittuvat vaihtelevalle etäisyydelle Luopajärven altaasta. Kivikautisista kohteista järvioltaan kuroutumista edeltäneeseen vaiheeseen saattavat korkeussijaintinsa perusteella liittyä ainakin kohteet 35 Yli-Anttila, 38 Kuusiniemi, 40 Hakkolanmäki, 42 Mäki-Hakkola. Vielä myöhäismesoliittiseen vaiheeseen voivat osittain kuulua järven lasku-uoman suulla sijaiseva vanhastaan Pöljän keramiikkaan liitettävä kohde 2 Matoluoma (Kärmesmäki), löytöjen perusteella osittain kohde myös 44 Järviemi. Rintalan asuinpaikka (46) sijaitsee järven lasku-uoman rannalla, mutta voi myös kuulua ainakin osittain jo

esikeraamiseen kivikauteen. Varsinaisen järvioltaan ulkopuolella kohteet Mäkiranta (36) ja Valkamanmäki (37) lienevät niin ikään myöhäismesoliittisia. Selvemmin järvioltaan rantaan liittyvät Järvi­niemen asuinpaikka, jossa mahdollisen myöhäismesoliittisen asutuksen lisäksi on ainakin kampakeraamiikkaan viittaavia löytöjä sekä Tuominiemi (43) sekä järven korkeutta ajatellen yllättävän alhaalla sijaitseva epämääräinen kvartsilöytöpaikka Majamäen pohjoispuolella (45). Pronssikautisen keihäänkärjen löytöpaikka Majamäen eli Sikaniemen itäpuolella (**Majamäki 3**) on katsottava sellaiseksi, että esinettä on pidettävä rantaveteen joutuneena ehkä uhrattuna irtolöytönä. Majamäen vanhastaan tunnettu kalmisto on sijainnut järven etelärannan saarella.

Lähdekirjallisuutta

Alanen, Aulis J. 1949 Etelä-Pohjanmaan Historia IV. 2. Vaasa.

Bäckman K.A. 1852 Beskrifning ofver Jalasjärvi kapell. Helsingfors.

Liakka, Niilo 1934 Ilmajoen pitäjä. Vaasa.

Luhon, Ville 1957 Jalasjärven esihistoria. Jalasjärven kirja. Kyrönmaa X. Vaasa.

Luukko, Armas 1957 Jalasjärven asutus- ja viljelyshistoriaa. Kyrönmaa X. Jalasjärven kirja. Vaasa.

Turunen, Harri 1985 Lakeuden joet. Etelä-Pohjanmaan vesienkäytön historia. Kytösavut XV.

LUETTELO LUOPAJÄRVEN KOHTEISTA

Kivikausi

- 2 Matoluoma (Kärmesmäki), kivikautinen asuinpaikka
- 34 Anttila, kivikautinen asuinpaikka
- 35 Yli-Anttila, kvartsilöytöpaikka
- 36 Mäkiranta, kivikautinen asuinpaikka
- 37 Valkamanmäki, kvartsilöytöpaikka
- 38 Kuusiniemi, kivikautinen mahdoll. asuinpaikka
- 39 Haapaniemi, kivikautinen asuinpaikka
- 40 Hakkolanmäki, kvartsilöytöpaikka
- 41 Hakkola Palanutniemi, kivikautinen asuinpaikka (ajaltaan epämäär. röykkiö)
- 42 Mäki-Hakkola, kivikautinen asuinpaikka
- 43 Tuominiemi, kivikautinen mahdoll. asuinpaikka
- 44 Järviemi, kivikautinen asuinpaikka
- 45 Majamäki 2 (Sikaniemi 2), kvartsilöytöpaikka
- 46 Rintala, kivikautinen asuinpaikka
- 51 Vesterberg (kivikautinen irtolöytö)
- 52 Lintula (kivikautinen irtolöytö)
- 53 Perälä (kivikautinen irtolöytö)
- 54 Tukeva (kivikautinen irtolöytö)
- 55 Köykkä (kivikautinen irtolöytö)
- 56 Kossila (kivikautinen irtolöytö)
- 57 Vanhakartano Laukkulahti (kivikautinen irtolöytö)

Pronssikausi

- 50 Majamäki 3 (Sikaniemi 3), pronssikautinen irtolöytöpaikka

Rautakausi

- 1 Majamäki (Sikaniemi), rautakautinen kalmisto (/asuinpaikka ?/kivikautinen asuinpaikka ?)

Ajaltaan epämääräiset/historiallinen aika

- 33 Hautamaa, röykkiö
- 47 Virnala Vanhakartano (Hunnakko), röykkiö, rakennuksen pohjia, viljelyksiä
- 48 Männikkö (Myllykallio), röykkiöitä
- 49 Hautakallio, rakkakuoppa-alue

LUETTELO KIINTEISTÄ KOHTEISTA (SUOJELUKOHTEET)

1. Majamäki (Sikaniemi)

Luopajärvi; Kurikan Kurikankylä, Majamäki, Rn:o 1:13 Si,koniitty, Rn:o 2:171, Rautakautinen kalmisto (/asuinpaikka ?/kivikautinen asuinpaikka ?) metsäsaarekkeessa ja pellolla. II

Peruskartta: 2221 05 JALASJÄRVI

x=6939 84, y=2433 83, z= n. 87-88 m mpy.

inv. 1996, inv. 1979-80 ?, tark. 1978, tark. 1968

2. Matoluoma (Kärmesmäki)

Luopajärvi, Walkama Rn:o 25

Kivikautinen asuinpaikka pellolla. II

Peruskartta 2221 05 JALASJÄRVI

x=6939 02-15, y=2431 60-84, z=n.86-89 m mpy

inv. 1996, inv. 1979-80, tark. 1968

33. Hautamaa

Luopajärvi, Rn:o 65 ?

Ajaltaan epämääräinen röykkiö. II

Peruskartta 2221 06 LUOPAJÄRVI

x=6943 53, y=2431 52, z= n. 100 m mpy.

tark 1995

34. Anttila

Luopajärvi, Anttila, Rn:o 11:23

Kivikautinen asuinpaikka pellolla. II

Peruskartta 2221 05 JALASJÄRVI

x=6939 90, y=2432 48, z= n. 88 m mpy. (= ydinalue, kohta 1)

x=6939 95, y=2432 34, z= n. 92 m mpy. (= kohta 3)

x=6939 96, y=2432 60, z= n. 87 m mpy. (= kohta 4

inv. 1996

35. Yli-Anttila

Luopajärvi, Yli-Anttila, Rn:o 11:65 LUOPAJÄRVI

Kvartsilöytöpaikka. II ?

Pk 2221 06 LUOPAJÄRVI

x= 6940 58, y=2432 51, z=n. 87,5

inv. 1996

36. Mäkiranta

Luopajärvi, Mäkiranta, Rn:o 10:134, Mäkirinne, Rn:o 10:135

Kivikautinen asuinpaikka. II

Pk 2221 05 JALASJÄRVI

x=6939 92, y=2430 56, z= n. 94-96

37. Valkamanmäki

Luopajärvi, Yritys, Rn:o 10:164
 Kvartsilöytöpaikka. II ?
 Pk 2221 05 JALASJÄRVI
 $x=6939\ 26$, $y=2430\ 46$, $z=n.$ 90-92 m mpy.

38. Kuusiniemi

Luopajärvi, Kuusiniemi, Rn:o 12:139
 Kivikautinen mahdollinen asuinpaikka. II
 Pk 2221 06 LUOPAJÄRVI
 $x=6941\ 12$, $y=2433\ 64$, $z= n.$ 90 m mpy.

39. Haapaniemi

Luopajärvi, Haapaniemi, R n:o 12:221
 Kivikautinen asuinpaikka. II
 Pk 2221 06 LUOPAJÄRVI
 $x=6941\ 69$, $y=2434\ 66$, $z= n.$ 88 (alue 1)
 $x=6941\ 48-54$, $y=2434\ 58-64$, $z= n.$ 86-87 (alue 2)

40. Hakkolanmäki

Luopajärvi, Hakkola, Rn:o 8:39
 Kvartsilöytöpaikka. II ??
 Pk 2221 05 JALASJÄRVI
 $x=6938\ 87$, $y=2434\ 53$, $z= n.$ 92,5 m mpy.

41. Hakkola Palanutniemi

Luopajärvi, Hakkola, Rn:o 8:39
 Kivikautinen asuinpaikka (ja ajaltaan epämäär. röykkiö). II
 Pk 2221 05 JALASJÄRVI
 $x=6939\ 08-17$, $y=2434\ 08-10$, $z= n.$ 87,5 m mpy.

42. Mäki-Hakkola

Luopajärvi, Mäkihakkola, Rn:o 8:32
 Kivikautinen asuinpaikka. II
 Pk 2221 05 JALASJÄRVI
 $x= 6939\ 62-64$ $y=2434\ 47-53$, $z= n.$ 88-93 m mpy.

43. Tuominiemi

Luopajärvi, Mäkiranta, Rn:o 7:92
 Kivikautinen mahdoll. asuinpaikka. II
 Pk 2221 06 LUOPAJÄRVI
 $x=6940\ 76$, $y=2435\ 52$, $z= n.$ 86-87 m mp.

44. Järviniemi

Luopajärvi, Järviniemi, Rn:o 1:333 (ent. 1:258)
 Kivikautinen asuinpaikka. II
 Pk 2221 06 LUOPAJÄRVI
 $x=6941\ 90-97$, $y=2435\ 20-39$, $z= n.$ 89-92 m mpy.

45. Majamäki 2 (Sikaniemi 2)

Kurikka, Kurikankylä, Karjala, Rn:o 9:70

Kvartsilöytöpaikka. II ?

Pk 2221 06 LUOPAJÄRVI

x= 6940 17 y=2433 93, z= n. 84-85 m mpy.

46. Rintala

Luopajärvi, Rintala, Rn:o 10:179 (ent. 10:160)

Kivikautinen asuinpaikka. II

Pk 2221 05 JALASJÄRVI

x=6938 67-72, y=2430 86 - 2431 01, z= n. 85-87 m mpy.

47. Virnala Vanhakartano (Hunnakko)

Kirkonkylä, Vanhakartano, Rn:o 52:126

Ajaltaan epämääräinen kiviröykkiö/historiallisen ajan kiuas, rakennuksenpohjia. II

Pk 2221 6 LUOPAJÄRVI

x=6940 46, y=2434 97, z= n. 90 m mpy.

48. Männikkö (Myllykallio)

Kirkonkylä, Myllykallio, Rn:o 52:54

Ajaltaan epämääräisiä/historiallisen ajan röykkiöitä. II ??

Pk 2221 5 JALASJÄRVI

x=6939 77, y=2435 69, z= n. 97,5 m mpy.

49. Hautakallio

Luopajärvi, Koivula, Rn:o 12:174, Haapaniemi, Rn:o 12:221

Ajaltaan epämääräisiä/ historiallisen ajan kaivantoja kivirakassa. II ??

Pk 2221 6 LUOPAJÄRVI

x=6941 82-86, y=2433 46-50, z= n. 107,5-110m mpy.

LUETTELO LÖYDÖISTÄ

Kivikausi

	kohde
KM 921 (tasataltta) Lintulan talon Kohtanevalta ojituksessa	52
KM 922 (tasataltta) Perälän talon maalta suosta	53
KM 923 (taltta) Luopajärven kylästä Tukevan torppari Kettusaari	39
KM 925 (tasataltta) Haapalan talon pelloilta	39
KM 927 (tasataltta) Anttilan talon maalta	34
KM 928 (kourutaltan kantaosa) Haapalan maalta	39
KM 929 (tasataltan kappale) Anttilan talon maalta	34
KM 930 (kirves) Anttilan talon maalta	34
KM 931 (tasataltta) Anttilan talon maalta	34
KM 932 (tasataltta) Anttilan talon maalta	34
KM 933 (tasataltta) Pentinmäen maalta	43
KM 934 (kourutaltta) Lintulan maalta	52
KM 935:1(tasataltta) Hakkolan talon pelloilta	41 ?
KM 935:2 (kiviesineen teelmä) suon alta savesta Hakkolan talon pellost	41 ?
KM 2216:848 (kaitataltta) Valkaman talon pelloilta	2 ?
KM 2519:238 (tasataltta) Luopajärven kylästä	44 ?
KM 2519:240 (kourutaltta) Luopajärven kylästä metsästä Iisakki Pentinmäki	43 ?
KM 2519:237 (tasataltta) Vesterbergin Kyrönojasta	51
KM 2519:239 (kivikirves) Keski-Pärin (Vesterbergin) pellost	51
KM 2519:241 (tasataltta) Köykän talon Kivelän torpan pellost	58
KM 3567:8 (soikea reikäkivi) Hakkolan pellost	41 ?
KM 10527 (tasataltta) Puskan torpan pellost Gabriel Lohikoski	?
KM 10754 (asbestikeramiikkaa) Järviojan varrelta	2
KM 13956 (piinuolenkärki) Virnalan Vanhankartanon mäen vierestä pelloilta	57
KM 20640:1-7 (kivikautisia asuinpaikkalöytöjä)	2
KM 22480 (tasataltta) Mäkiranta	34
KM 29467:1-2 (tasatalttoja)	44
KM 29745 (kvartsi-iskoksia) Yli-Anttila	35
KM 29746 (asp. -löytöjä) Mäkiranta	36
KM 29747 (kvartsi-iskoksia) Valkamanmäki	37
KM 29748 (mahdoll. asp. -löytöjä) Kuusiniemi	38
KM 29749 (asp. -löytöjä) Haapaniemi	39
KM 29750 (kvartsi-iskoksia) Hakkolanmäki	40
KM 29751 (asp. -löytöjä) Hakkola Palanutniemi	41
KM 29752 (asp. -löytöjä) Mäki-Hakkola	42
KM 29753 (mahdoll. asp. -löytöjä) Tuominiemi	43
KM 29754 (asp. -löytöjä) Järviniemi	44
KM 29755 (kvartseja/asp. -löytöjä ?) Majamäki (Sikaniemi)	1
KM 29756 (kvartseja) Majamäki 2 (Sikaniemi 2)	45
KM 29757 (asp. -löytöjä) Rintala	46
KM 29758 (asp. -löytöjä) Matoluoma (Kärmesmäki)	2
JM (eteläsuomalainen tasataltta) Hakkolan maalta	41 ?
JM (uurrenuija) Kossilan talon Hankolan mäestä	56

JM (poikkikirveen terä) Luopajärven rannalta	44 ?
PM 8454 (kehdonjalaksen muot. kirves) Kossilan talon pellolta	56
PM 8455 (uurrenuija) Köykkä	55
PM 8457 (tasataltta) Tukevan talon maalta	54
PM 8535 (tasataltta) Jalasjärvi Feliks Koivistolta ?	?
PM 10437 (tasataltta) Pentinmäen talon pellolta	43 ?
VM (kirves) pellostä Pauli Anttila	34
VM (tasataltta) Jalasjärveltä Pauli Anttila	34
VM (hioin) pellostä Pauli Anttila	34
VM (oikokirves) Jalasjärveltä Pauli Anttilan naapuri	34 ?
yksit. kok. Hakkola (kiviase) Hakkolasta	41 ?
yksit. kok. maanmitt. ins. Ilmari Jorma Hki (kourutalalta) Jalasjärveltä saatu taloll. Kalle Panttilalta	?

Pronssikausi

KM 29466 (keihäänkärki) Majamäki 3 (Sikaniemi 3)	50
--	----

Rautakausi

KM 3517:16 (pieni kapeateräinen putkikirves) Luopajärvestä	1 ?
KM 13761:1-9 (mm. hevosenkenkäsolki, angon lehti, keihäänkärjen ruoto, pronssilevy, saviastianpaloja, piitä, palaneita luita, eläimen luita, kvartseja/kvartsiittia)	1
KM 13792 (pala rautaketjua)	1
KM 13945:1-55 (mm. angon lehti, rautanuloja, saviastianpaloja, hioimia, kiviesineen katkelmia, kvartseja, mm. -esineitä, piitä, palaneita luita)	1
KM 29755 (kalmisto-/asp. -löytöjä ?) Majamäki (Sikaniemi)	1
HM 1288:16 (keihäänkärki) Luopajärven pohjasta	?

lyhenteet: KM = Kansallismuseo, Helsinki
 VM = Pohjanmaan museo, Vaasa
 PM = Satakunan museo, Pori
 JM = Jalasjärven museo, Jalasjärvi-seura, Jalasjärvi
 HM = Hämeen museo, Tampere

KARTTA LUOPAJÄRVEN KOHTEISTA

Ote ja pienennös peruskartoista
2221 05 JALASJÄRVI ja 2221 06 LUOPAJÄRVI

- Luopajärven muinainen rantalinja (85 m mpy.)
- kivikautinen asuinpaikka
- kivikautinen mahdollinen asuinpaikka
- kvartsilöytöpaikka
- kivikautinen irtolöytö
- pronssikautinen irtolöytö
- rautakautinen kalmisto
- ajaltaan epämäär. / historiallisen ajan muinaisjäännös

JALASJÄRVI 1 MAJAMÄKI (SIKANIEMI)**Rautakautinen kalmisto ja asuinpaikka ?, kivikautinen asuinpaikka ? Ik. I/II****Kylä:** Luopajärvi; Kurikan Kurikankylä**Tila:** Majamäki, Rn:o 1:13, om. Olavi Perälä, os. hakkolant. 61270 LUOPAJÄRVI;
Kurikankylän Sikoniitty, Rn:o 2:171, om. Teuvo Pentinmäki, os. ?**Pk:** 2221 05 JALASJÄRVI**Koordinaatit:** x=6939 84, y=2433 83, z= N. 87-88 m mpy.**Löydöt:** KM 29755:1-7 (saviastianpala (-paloja ?), kvartseja, mm. -esine, palanutta luuta)**Aikaisemmat löydöt:** KM 3517:16 (Putkikirves), KM 13761:1-9 (mm. hevosenkenkäsolkki, angon lehti, keihäänkärjen ruoto, pronssilevyn kappale, saviastianpaloja, palanutta luuta, palamattomia eläimenluita ym.); 13792 (rautaketjun katkelma); 13945:1-55 (mm. angon lehti, rautanauoloja, hioimia, kiviesineen katkelmia, saviastianpaloja, piitä, kvartsia, mm. esineitä, palanutta luuta); Jalasjärvi-Seuran kok. (poikkikirves)**Viite:** Ville Luho 1958: Jalasjärven kirja. Kyrönmaa X, s.29-30**Tutkimukset:** inv. 1996, inv. 1979-80 ?, tark. 1968 (K. Itkonen 1969), tark. 1978 (M. Miettinen 1987), kaiv. 1956 (A. Kopisto, ei kertomusta)**Ajoitus:** myöhäisrautakautinen, kivikautinen ?**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma l. Järvioja**Sijainti:** linnuntietä n. 7700 m Jalasjärven kirkosta NNW kuivatun Luopajärven entisessä saarella, nykyään peltoaukean metsäsaarekkeen eteläkärjessä**Kohteen kuvaus:** Majamäen eli Sikaniemen myöhäisrautakautiseen (merovingi- t. viikinkiaikaiseen) polttokenttäkalmistoon viittavat varhaisemmat löydöt (korustoa ja aseita) ovat peräisin 1950-luvulta. Aarne Kopisto teki paikalla kaivausta kesäkuussa 1956, jolloin aiempaa (KM 13761:1-9 ja 13792) löytöpaikkaa kaiveltiin ja saatiin runsaasti uusia löytöjä (Km 13945:1-55). Varsinaista dokumentoitua kaivausta ei kuitenkaan ole tehty ja tarkastuksesta puuttuvat sekä kertomus että kartta. Ainoastaan muutama Väinö Tuomaalan valokuva v:lta 1955 on museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa paikalta.

Kohde tarkastettiin inventoinnissa helatorstaina räntäsateessa 16.5. 1996 maanomistajan toimiessa oppaana. Tuolloin havaittiin oletetun aiemman löytöpaikan SSW-puoleisen kynnöspellon reunassa muutamia kvartsi-iskoksia ja mm. -kaavin, sekä epämääräisiä mahdollisia saviastianpaloja. Uudelleen paikkaa koekuopitettaessa 21.5. löytyi metsäsaarekkeen reunasta 5:stä koekuopasta edelleen muutamia kvartsi-iskoksia, palanutta luuta sekä karkeasekoitteinen saviastianpala. Löydöllisissä kuopissa oli vahva, 25-30 cm paksuinen hiili- ja nokimaakerros. Näiden kuoppien alueella oli maanpinnassa näkyvissä useissa paikoin kaivalun jälkiä, jotka eivät kuitenkaan vaikuttaneet aivan tuoreilta. Mahdollisesti ne pääosin ovatkin 1950-luvun kaivelujen jälkiä. Löydölliset kuopat sijoittuivat n. 10-15 päähän saarekkeen lounaispuolisen pellon reunasta ja n. 20 m matkalle sen suuntaisesti. Tämän alueen itäpuolelle aivan metsikön eteläniemekkeeseen tehdyissä koekuopissa ei löytöjä tavattu eikä maaperä enää ollut yhtä voimakkaasti värjäytynyttä. Sen

sijaan nokan kaakkoisen pellonreunan ojaleikkauksessa oli paikoin noensekaiselta vaikuttanutta maata pintahumuskerroksen alla.

Kasvillisuustyyppi Majamäen metsikössä on lehto ja maaperässä on runsaasti suuria kiviä ja kivikkoa. Muinaisjäännösalueen rajaamisen vaatimaa laajempaa koekuopitusta ei inventoinnissa ollut mahdollista tehdä. Löytöjen ja maaperähavaintojen perusteella paikalla on ilmeisen polttokalmiston lisäksi mahdollisesti rautakautista asuinpaikkaa, ehkä myös jo varhaisempaa kivikautistakin asuinpaikkaa. Viimeksi mainittun olemassaoloon viittaisivat osin paitsi tasataltta ja kvartsilöydöt, myös myös aiempi löytö, nelisivuinen poikkikirves Jalasjärvi-seuran kokoelmissa, jonka maanviljelijän poika Osmo Perälä löysi v. 1960 Sikaniemestä.

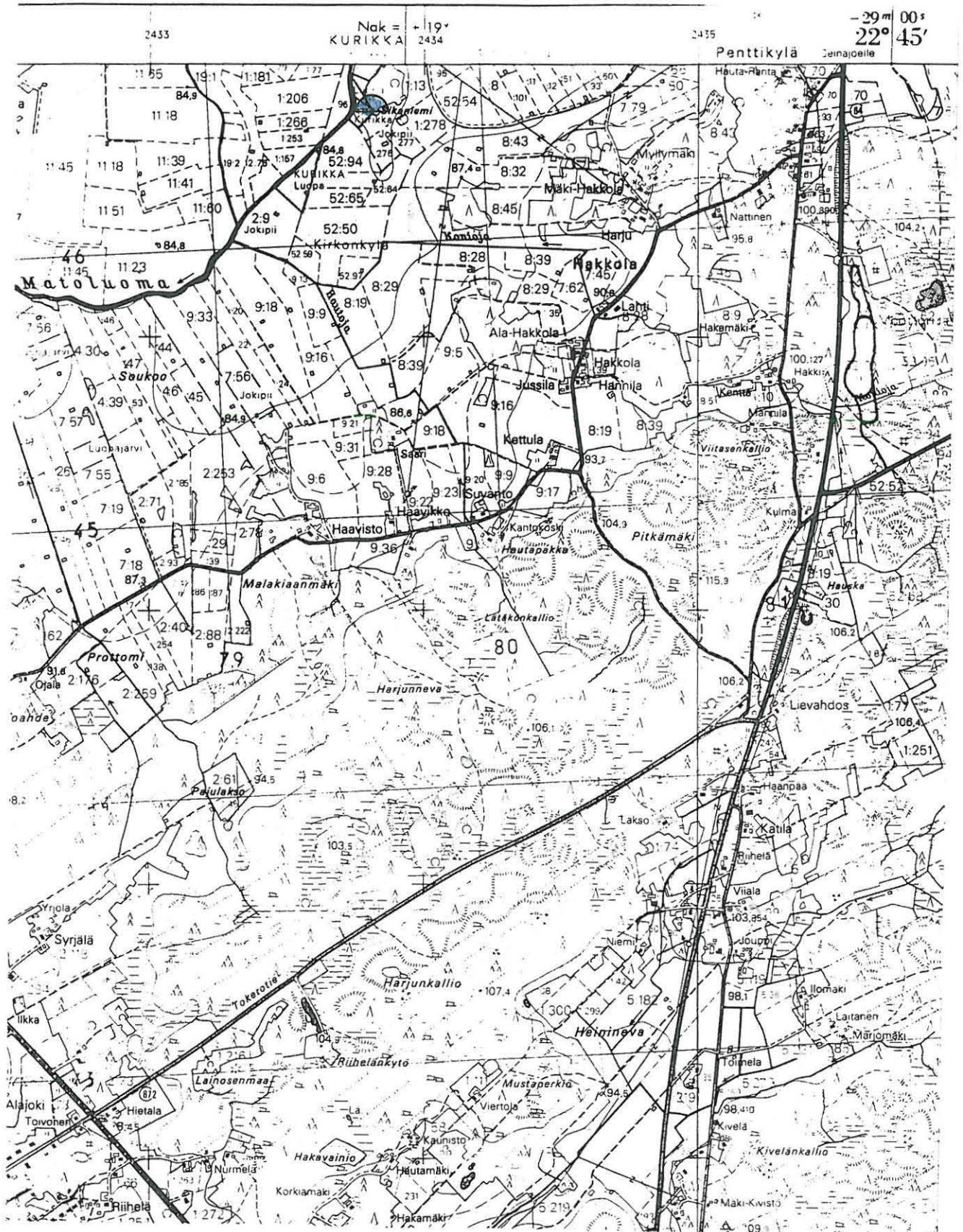
Tulvansuojelusuunnitelmaportassa lounaasta kohti Majamäkeä on piirretty pääuoman patovalleja, jotka näyttävät ulottuvan aivan löytöalueen äärelle pellolla (ks. karttaliite kertomuksen lopussa).

Kartta s. 15

kuva 1-2 (negat. 104924-926; 10938-939)
diaposit. 35388

JALASJÄRVI 1 MAJAMÄKI (SIKANIEMI)

Ote peruskartasta 2221 05 JALASJÄRVI

MjR 164 01 0002

JALASJÄRVI 2 MATOLUOMA (KÄRMESMÄKI)**Kivikautinen asuinpaikka****lk. II****Kylä:** Luopajärvi,**Tila:** Valkama Rn:o 25, om. Hannu Valkama, os. Luopajärvent., 61250 JALASTO**Pk 2221 05 JALASJÄRVI****Koordinaatit:** x=6939 02-15, y=2431 60-84, z=n.86-89 m mpy. (inventoinnissa pintalöytöjen rajaama löytöalue)

x=6939 09, y=2431 90, z=n. 85 m mpy. (likimäär. asbestikeramiikan löytöpaikka)

Löydöt: **KM 29758:1-33** (kivilajiesineitä ja niiden katkelmia, kvartsiesineitä, -ytimiä ja -iskoksia)**Aikaisemmat löydöt:** KM 10754 (asbestikeramiikkaa); 17655:1-2 (kivikirves ja kvartsi-iskoksia); KM 20640:1-7 (kivikautisia asuinpaikkalöytöjä),; KM 2216:846 (kaitataltta Valkaman talon pellolta)**Viite:** Ville Luho 1958: Jalasjärven kirja. Kyrönmaa X, s. 22-23.**Tutkimukset:** inv. 1996, inv. 1979-80 (M. Perkko, ei vars. kertomusta), tark. 1968 (K. Itkonen)**Ajoitus:** kivikautinen**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)**Sijainti:** Jalasjärven kirkolta linnuntietä n. 8 km NNW, kuivatun Luopajärven lasku-uoman Matoluoman pohjoisrannalla, uoman ja Kärmesmäen metsäsaarekkeen välisellä pellolla.**Kohteen kuvaus:** Aiemmin tunnettu asuinpaikka tarkastettiin 14.5. 1996, jolloin jo Kerttu Itkosen v. 1968 tarkastamalta rinnepellolta löytyi runsaasti kivikautisia asuinpaikkalöytöjä, n. länsi-itäsuunnassa 240 m ja etelä-pohjoissuunnassa (SW-NE-suunnassa) n. 160 m matkalta. Selvempi löytöalue erottui korkeamman metsäisen Kärmesmäen saarekkeen eteläkärjen kaakkois- ja itäpuolelta n. 60x50 m alalta n. 20 m metsän reunasta. Toinen enemmän löytöjä sisältänyt alue oli hiemen alemmalla korkeustasolla edellisestä SSW n. 60-100 m ja n. 50-70 m Matoluoman uosta pohjoiseen. Yksittäisiä löytöjä oli tarkastushetkellä havaittavissa kuitenkin mainitulla laajemmalla alueella. Mahdollisesti Mikko Perkko on havainnut löytöjä pitemmällekin pohjoisessa, Kärmesmäen itärinteellä.

Löytöjä ei havaittu aivan jokiuoman äyräällä, josta tunnetaan alueen ainoat keramiikkalöydöt Pöljän-tyypin asbestikeramiikkaa. Nämä lienevät n. 60-80 m kaakkoon nyt havaituista löydöistä. Löytötietojen mukaan nämä olivat tulleet veden alta savi- ja mutakerroksen rajalta v. 1937, mutta löytökohta oli kuivana jo v. 1938. Astianpalojen KM 10745 yhteydessä pääluettelossa on maininta ja kartta myös yksityiskokoelmiin joutuneesta talttalöydöstä, joka olisi jokiuoman eteläpuolelta, edelleen n. 50 m keramiikan löytökohdasta itään, kuitenkin ilmeisesti vanhan uoman pohjoisrannalta. Viimeksi mainitut löytökohdat ovat (olleet) Jokipiin kylää. Jokiuomaa on sittemmin ruopattu ja tarkastushetkellä v. 1996 vedenpinta oli useita metrejä jokiäyrästä alempana. On myös mahdollista, että Valkaman talon pellolta löydetyksi mainittu taltta KM 2216:846 on niin ikään tältä asuinpaikalta, joka kuuluu Valkaman kantatilaan. Inventoinnissa 1996 uusina kohteina löytyi Rintalan kivikautinen

asuinpaikka Matoluomaa alaspäin länteen n. 800 m (WSW, kohde Jalasjärvi 46) sekä n. 1000 m NE kohde 34 Anttila.

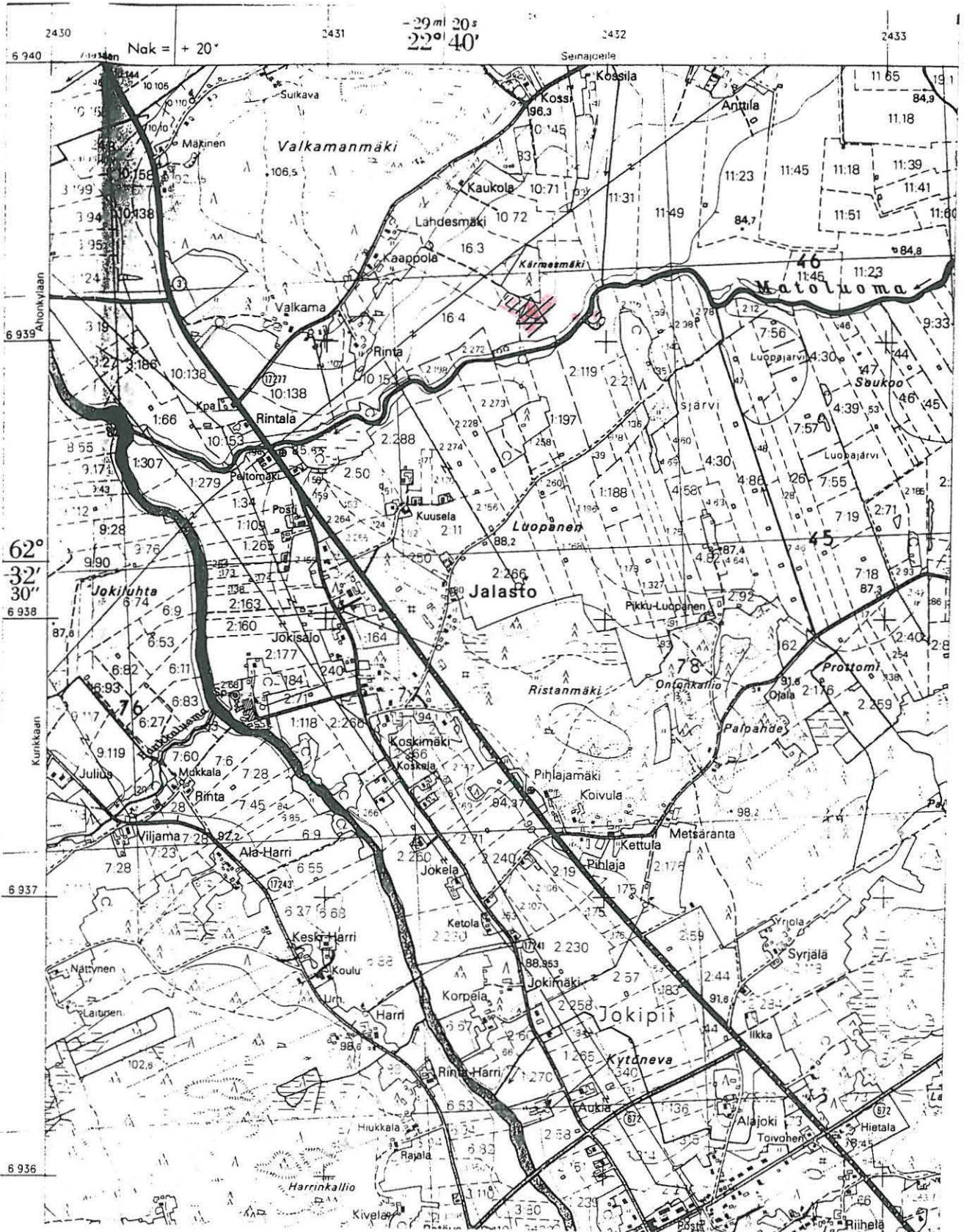
Kartta s. 18

kuva 3 (negat. 104911-915)

diaposit. 35389-390

JALASJÄRVI 2 MATOLUOMA (KÄRMESMÄKI)

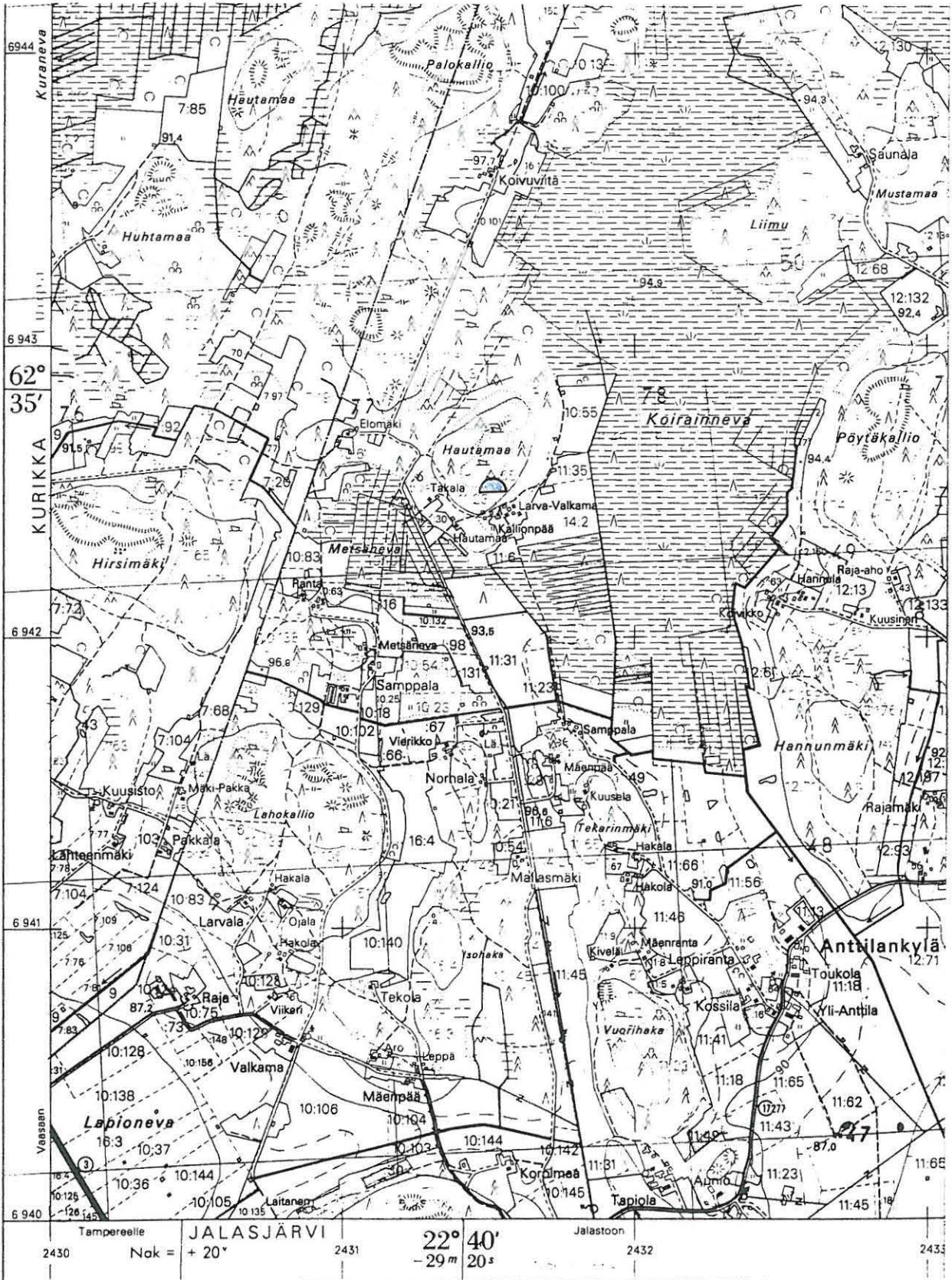
Ote peruskartasta 2221 05 JALASJÄRVI

JALASJÄRVI 33 HAUTAMAA**Röykkiö, ajoittamaton****Lk. II****Kylä:** Luopajarvi**Tila:**Rn:o 65 ?**Pk 2221 06 LUOPAJÄRVI****Koordinaatit:** x=6943 53, y=2431 52, z= n. 100 m mpy.**Löydöt:** -**Aikaisemmat löydöt:** -**Viite:****Tutkimukset:** tark. 1995 (M. Miettinen) *TELLERVO LAHTI/ERIK LUIKKA***Ajoitus:** ajoittamaton**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki (Matoluoma (Järvioja))**Sijainti:** Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 11,1 km NNW Hautamaa-nimisen mäen kaakkoisrinteen yläosassa**Kohteen kuvaus:** Mirja Miettinen on tarkastanut kohteen v. 1995. Röykkiö on kooltaan n. 4x3 m ja sen keskellä on kuoppa. Paikkaa ei tarkastettu inventoinnissa 1996.**Kartta s. 20****kuva (negat.) -****diaposit. -**

JALASJÄRVI 33 HAUTAMAA

Ote peruskartasta 2221 06 LUOPAJÄRVI

2430	Temporealle	JALASJÄRVI	2431	22° 40'	Jalastoön	2432	2433
	Nak = + 20°			- 29 m 20 s			

MjR 164 010034

JALASJÄRVI 34 ANTTILA**Kivikautinen asuinpaikka**

Ik II

Kylä: Luopajärvi, Anttilankylän kyläosa**Tila:** Anttila, Rn:o 11;23, om. Juhani Anttilan kp., os. Luopajärvent. 61270 LUOPAJÄRVI**Pk 2221 05 JALASJÄRVI****Koordinaatit:** x=6939 90, y=2432 48, z= n. 88 m mpy. (= ydinalue, kohta 1)

x=6939 95, y=2432 34, z= n. 92 m mpy. (= kohta 3)

x=6939 96, y=2432 60, z= n. 87 m mpy. (= kohta 4)

Löydöt: KM 29744:1-24 (kivilajiesineiden katkelmia, -iskos, kvartsiesineitä, -ytimiä ja iskoksia, palanutta luuta)**Aikaisemmat löydöt:** Anttilan/Anttilankylän alueelta KM 927-932, Pohjanmaan museo, Vaasa = PM (talttoja ja kirveitä sekä hioin)**Viite:** Ville Luho 1958: Jalasjärven kirja. Kyrönmaa X, s. 39**Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)**Sijainti:** Jalasjärven kirkolta linnuntietä n. 8400 m NNW, kuivatun Luopajärven luoteispuolella Anttilan tilanmäen alapuolisessa peltorinteessä**Kohteen kuvaus:** Asuinpaikka löytyi inventoinnissa 14.5. 1996 Anttilan tilanmäen ja piha-alueen eteläpuolelta, jyrkemmin kohoavan maastokohdan juurelta pellon yläreunasta n. 30 m matkalla ja pääosin n. 40-50 m leveällä ydinalueelta (**kohta 1**) tilan uuden viljankuivurin kohdalta itään, loivahkosti kohti SSE viettävältä rinnepellolta. Tämän alueen itäreunassa tilustien vieressä oleva peltoalue lienee raivattu vasta 1980-luvulla. Yksittäisiä kvartseja tuli vielä lännempää kuivurin lounaispuolelta aina 50 m päästä (**kohta 2**) sekä talon kaakkoispuolen erilliseltä pieneltä peltolohkolta, n. 130-160 m edellisestä (**kohta 3**).Edelleen yksi kvartsi-iskos havaittiin ydinalueelta n. 120 m ENE peltorinteen alaosaan, n. 80-90 m etelää kohti vievän tilustien mutkassa olevan ladon pohjoispuolelta (**kohta 4**). Kohdetta on pidettävä melko laajana asuinpaikka-alueena, jonka edellä mainittu ydinalue näyttäisi havaintojen perusteella sijoittuvan jyrkemmän maastokohdan juurelle n. alueen keskelle. On kuitenkin mahdollista, että asuinpaikkaa on nimen omaan piha-alueella jyrkemmän törmän päällä. Täällä myöhemmän asutuksen paikalla havaintojen tekeminen ei ilman koekuopitusta ole juurikaan mahdollista.

Anttilan asuinpaikalta n. 1000 m lounaaseen sijaitsee jo aiemmin tunnettu asuinpaikkakohde 2 Matoluoma (Kärmesmäki). Toistaiseksi kvartsilöytöpaikkana pidettävä kohde 35 Yli-Anttila sijaitsee n. 600-700 m NNE. Anttilan alueelta aiemmin löytyneistä kiviesineistä ainakin osa saattaa olla peräisin nyt löytyneeltä asuinpaikalta.

Luopajärven tulva- ja vesiensuojelusuunnitelmakartassa merkitty eristysoja 1:n haara tulee hyvin lähelle nyt löytyneen asuinpaikan ydinalueeksi määritettyä alaosa mainitun peltoraivion kohdalla.

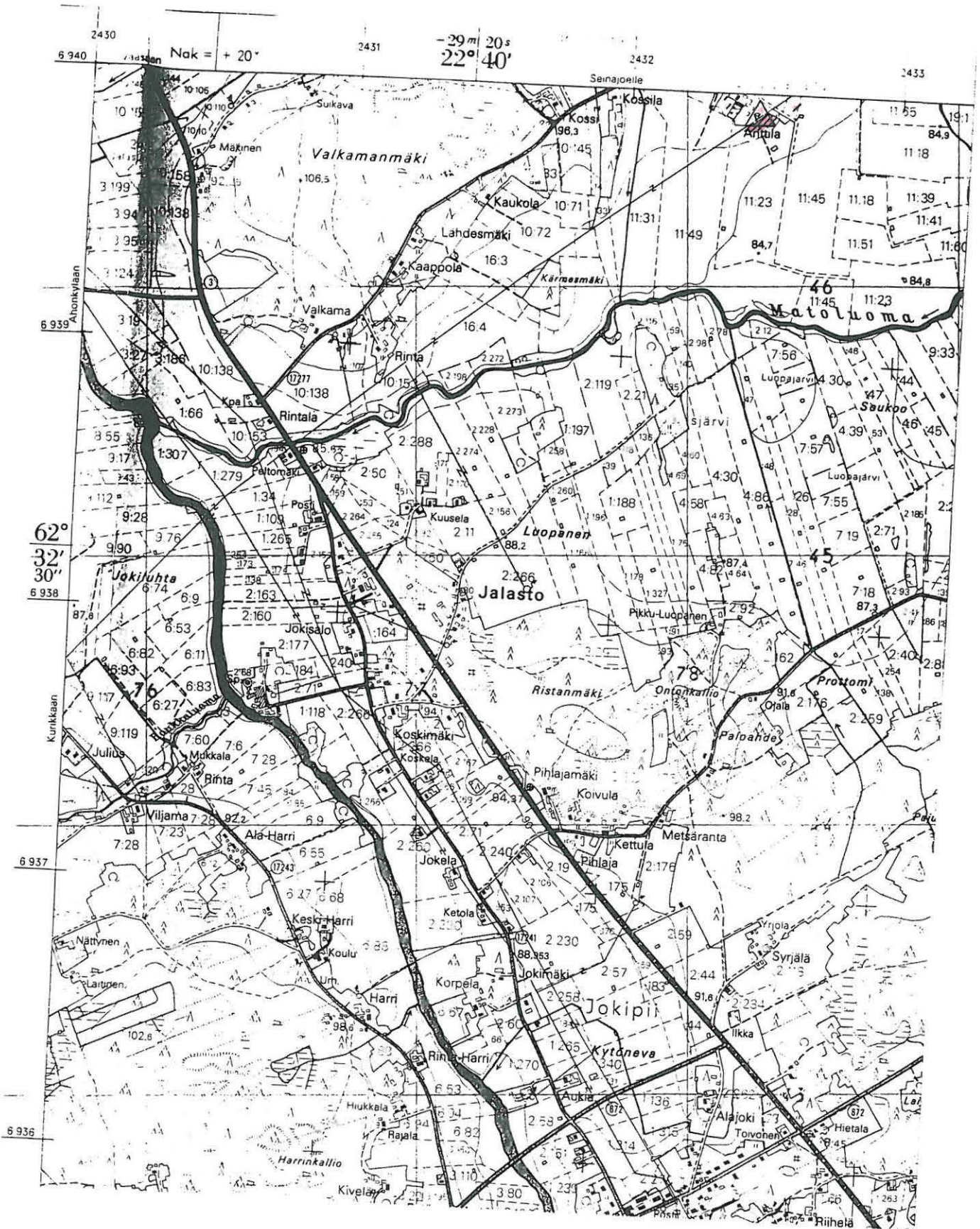
Kartta s. 23

kuva 4 (negat. 104916-918)

diaposit. 35391

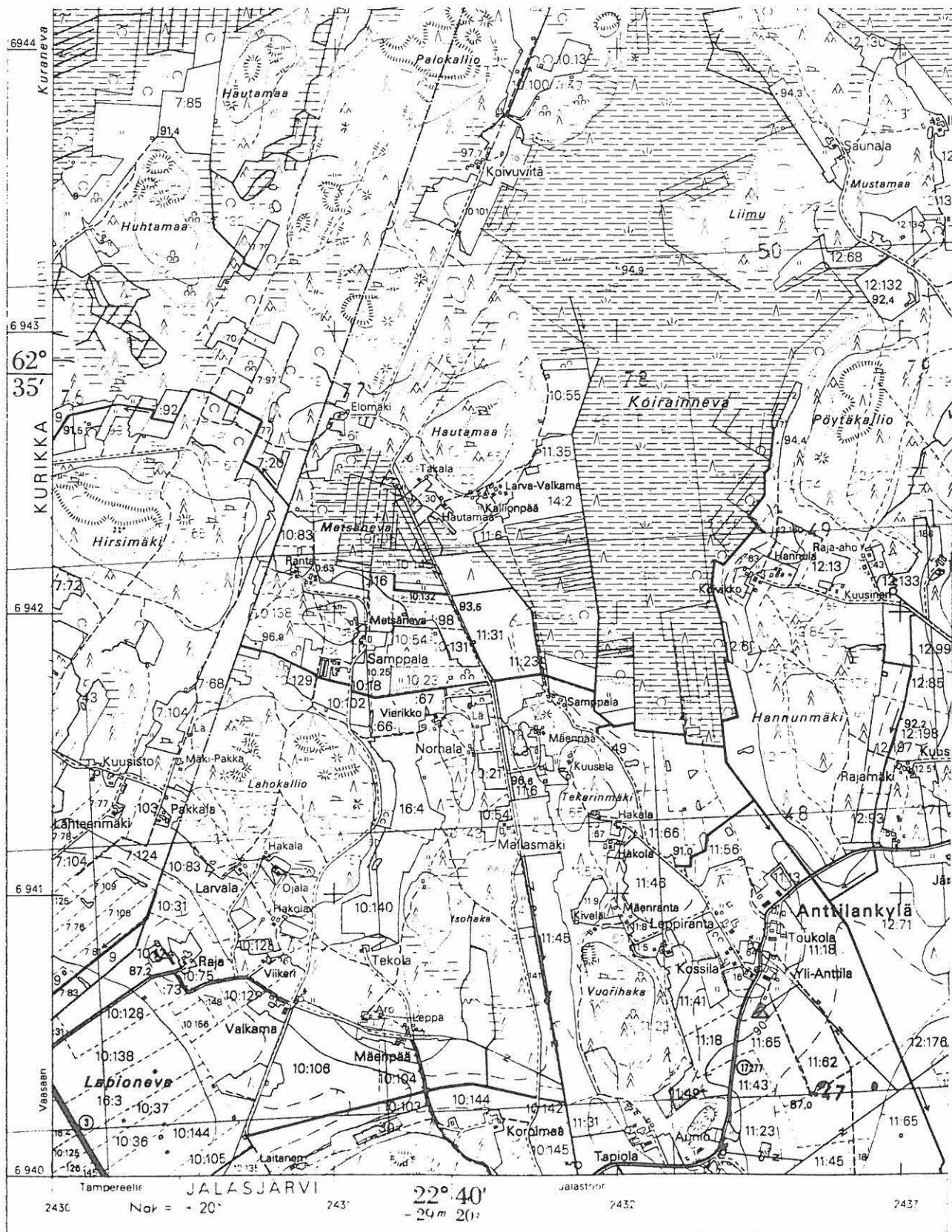
JALASJÄRVI 34 ANTTILA

Ote peruskartasta 2221 05 JALASJÄRVI

JALASJÄRVI 35 YLI-ANTTILA**Kvartsilöytöpaikka****lk. II****Kylä:** Luopajarvi, Anttilankylän kyläosa**Tila:** Yli-Anttila, Rn:o 11:65, om. Markku ja Siiri Anttila, os. Luopajarventie, 61270**LUOPAJÄRVI****Pk 2221 06 LUOPAJÄRVI****Koordinaatit:** x= 6940 58, y=2432 51, z=n. 87,5**Löydöt:** **KM 29745** (kvartsi-iskoksia)**Aikaisemmat löydöt:** Anttilankylän kyläosan alueelta vailla tarkempia löytötietoja KM 927-932 sekä Pohjanmaan museo Vaasa = PM (kivikirveistä, talttoja, hioin)**Viite:** Ville Luho 1958: Jalasjärven kirja. Kyrönmaa X, s. 39**Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)**Sijainti:** Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 9 km NNW kuivatun Luopajarven luoteisrannalla loivasti etelään viettävällä pellolla.**Kohteen kuvaus:** Löydöt ovat K. Katiskosken inventoinnissa 15.5. 1996 poimimia n. 110-130 m Yli-Anttilan talon päärakennuksen eteläpuolelta ja n. 30-40 m etelään tilanmäen saarekkeen ja pellon eteläkulmasta, alemmaa ja loivasti etelään viettävältä pellolta, sen heikosti kohoavalta kumpareelta. Koska löytöaineisto oli hyvin vähäistä, on kohdetta toistaiseksi pidettävä ainoastaan kvartsilöytöpaikkana. Löydöt voivatkin viitata ehkä korkeammalla talonmäellä sijaitsevaan asuinpaikkaan. Tällä alueella havaintojen teko ei kuitenkaan olisi ollut mahdollista ilman koekuopitusta. Inventoinnissa löytynyt Anttila kivikautinen asuinpaikka (inv. kohde 34) sijaitsee n. 600-700 m SSW, ja niin ikään inventoinnissa löytynyt Kuusiniemen kvartsilöytöpaikka, mahdollinen kivikautinen asuinpaikka (kohde 38) n. 1250 m ENE.**Kartta** s. 25**kuva** 5 (negat. 104946)**diaposit.** 35392

JALASJÄRVI 35 YLI-ANTTILA Ote peruskartasta 2221 06 LUOPAJÄRVI

M/2 164 010736

JALASJÄRVI 36 MÄKIRANTA**Kivikautinen asuinpaikka**

lk. II

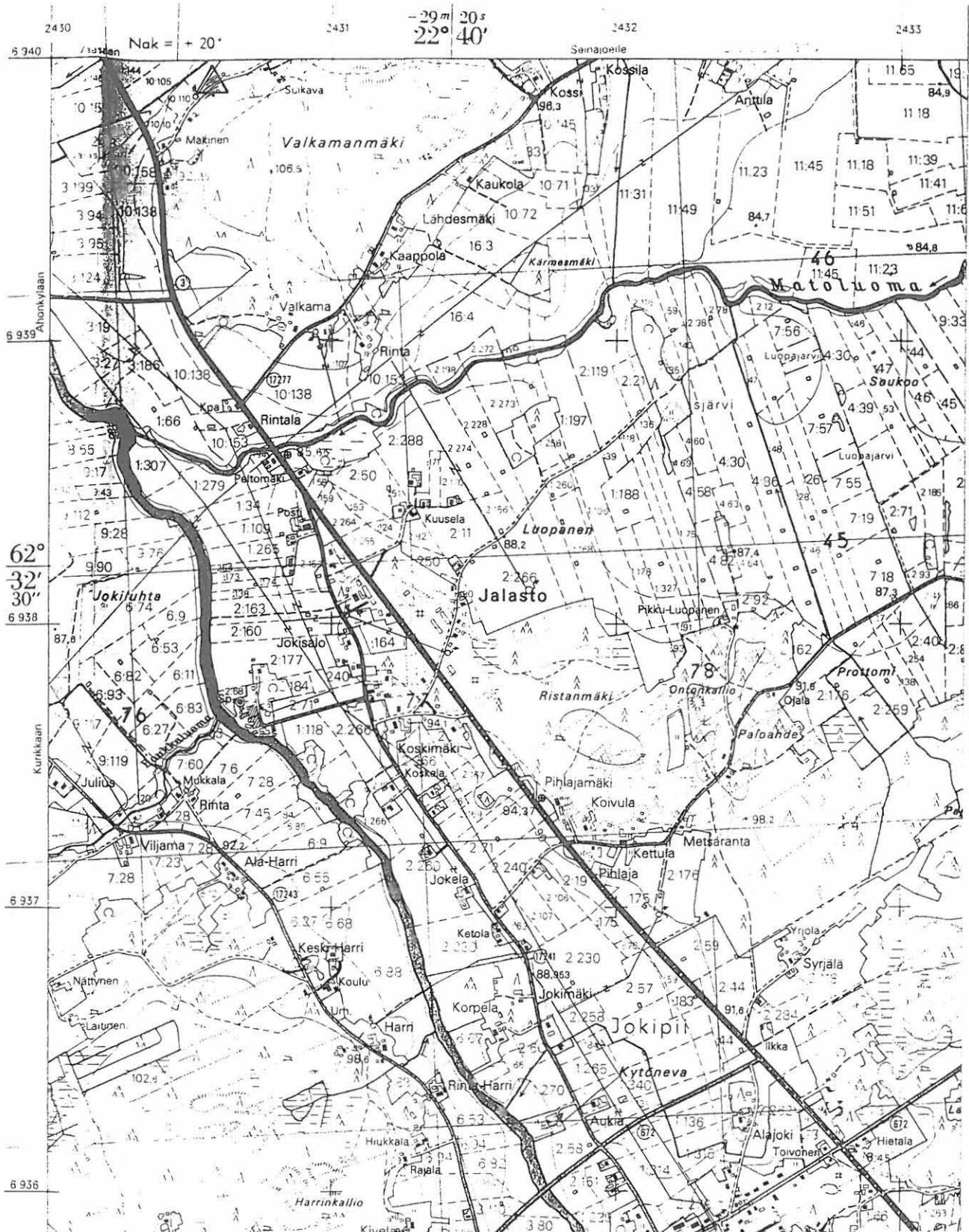
Kylä: Luopajärvi**Tila:** Mäkiranta, Rn:o 10:134, om. Esteri ja Toivo Hakala, os. 61250 JALASTO, puh. ent. 964-57438

Mäkirinne, Rn:o 10:135, om. Alpo ja Rauha Mikkola, os. ? 61250 JALASTO

Pk 2221 05 JALASJÄRVI**Koordinaatit:** x=6939 92, y=2430 56, z= n. 94-96**Löydöt:** KM 29746:1-4 (Kvartsiesineitä, -ydin ja -iskoksia)**Aikaisemmat löydöt:** KM 22480 (Tasataltta)**Viite:** verif. KM 22480**Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen, mesoliittinen ?**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki**Sijainti:** Jalasjärven kirkolta linnuntietä n. 9400 m luoteeseen, valtatie 3:n ENE-puolelta n. 230-320 m, kallioisen Valkamanmäen pohjoisrinteessä, Mäkirannan talon tontilla ja sen pohjoispuolisessa Lapioneva-nimisen peltoaukean rinteessä.**Kohteen kuvaus:** Asuinpaikka löytyi inventoinnissa 15.5. 1996 tarkastettaessa tasataltan KM 22480 löytöpaikkaa varsinaisen Luopajärven tulvansuojelualueen ulkopuolella. Esteri Hakalan tontiltaan löytämä taltta oli löytynyt n. v. 1964 talon kaivonteossa talon ja paikallistien väliltä. Toivo Hakalan mukaan talon laajennuksessa oli perustusta kaivettaessa ollut maanalainen kivikasa, kuitenkin ilman ainakaan selvää nokea tai hiiliä. Tontin alareunassa oli lisäksi perunamaasta löytynyt hiiliä ja mahdollisesti kvartseja. Tarkastuksessa keskityttiin paikallistien alapuoliseen (pohjoispuoliseen) peltorinteeseen, jossa havaitsin kvartseja n. 15-20 m levyisellä ja n. 100 m pitkällä tien suuntaisella alueella, tilalla Mäkirinne. Maaperä on täällä ylempänä peltorinteessä hiekkaa, alempana hienompaa ainesta. Talon tontti on vasrin jyrkkä ja sen yläpuolella mäki on osittain avokalliota.**Kartta s. 27****kuva 7 ja 8 (negat. 104922 ja 104923)****diaposit. 35393**

JALASJÄRVI 36 MÄKIRANTA

Ote peruskartasta 2221 05 JALASJÄRVI

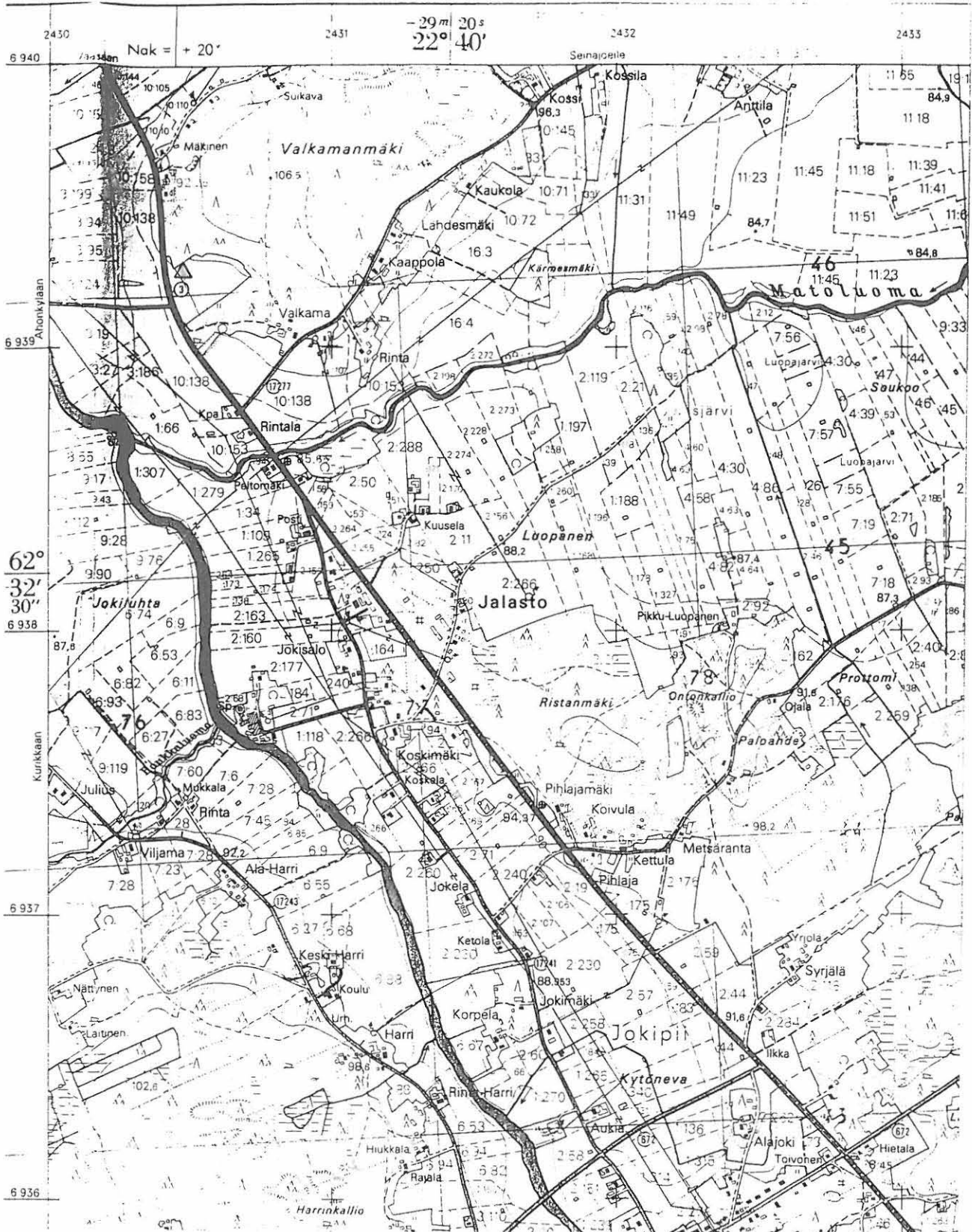
JALASJÄRVI 37 VALKAMANMÄKI**Kvartsilöytöpaikka****lk. II****Kylä:** Luopajärvi, kyläosa Jalasto**Tila:** Yritys, Rn:o 10:164, om. Ritva Yritys, os. ? 61250 JALASTO**Pk 2221 05 JALASJÄRVI****Koordinaatit:** x=6939 26, y=2430 46, z=n. 90-92 m mpy.**Löydöt:** KM 29747 (Kvartsi-iskoksia)**Aikaisemmat löydöt:** -**Viite:****Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen, mesoliittinen ?**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki**Sijainti:** Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 9 km luoteeseen, valtatie 3:n itäpuolisessa Valkamanmäen länsirinteen pellossa.

Kohteen kuvaus: Kvartsit on poimittu 20.5. 1996 varsinaisen Luopajärven tulvansuojelualueen ulkopuolelta Luopajärven kylän länsiosastapeltorinteestä, n. 30-35 m valtatie 3 itäpuolella ja n. 20 m leveältä korkeuskäyrien suuntaiselta vyöhykkeeltä rinnepellosta, jossa on heikosti terassimaista kohtaa. Muualla pellolla ei löytöjä havaittu ja kohdetta onkin pidettävä epämääräisenä kvartsilöytöpaikkana. Mahdollisesti ne kuitenkin viittaavat alueella olevaan kivikautiseen asuinpaikkaan. Peltorinteen luonnollisen laskun kohti lännen puolella virtaavaa Jalasjokea katkaisee heti löytöpaikan länsipuolella valtatie 3. Se sijoittuu ilmeisesti maaston terassimaiseen kohtaan paikalla, ja onkin saattanut tuhota mahdollisesti paikalla olleen kivikautisen asuinpaikan.

Kartta s. 29**kuva - (negat.)****diaposit. -**

JALASJÄRVI 37 VALKAMANMÄKI

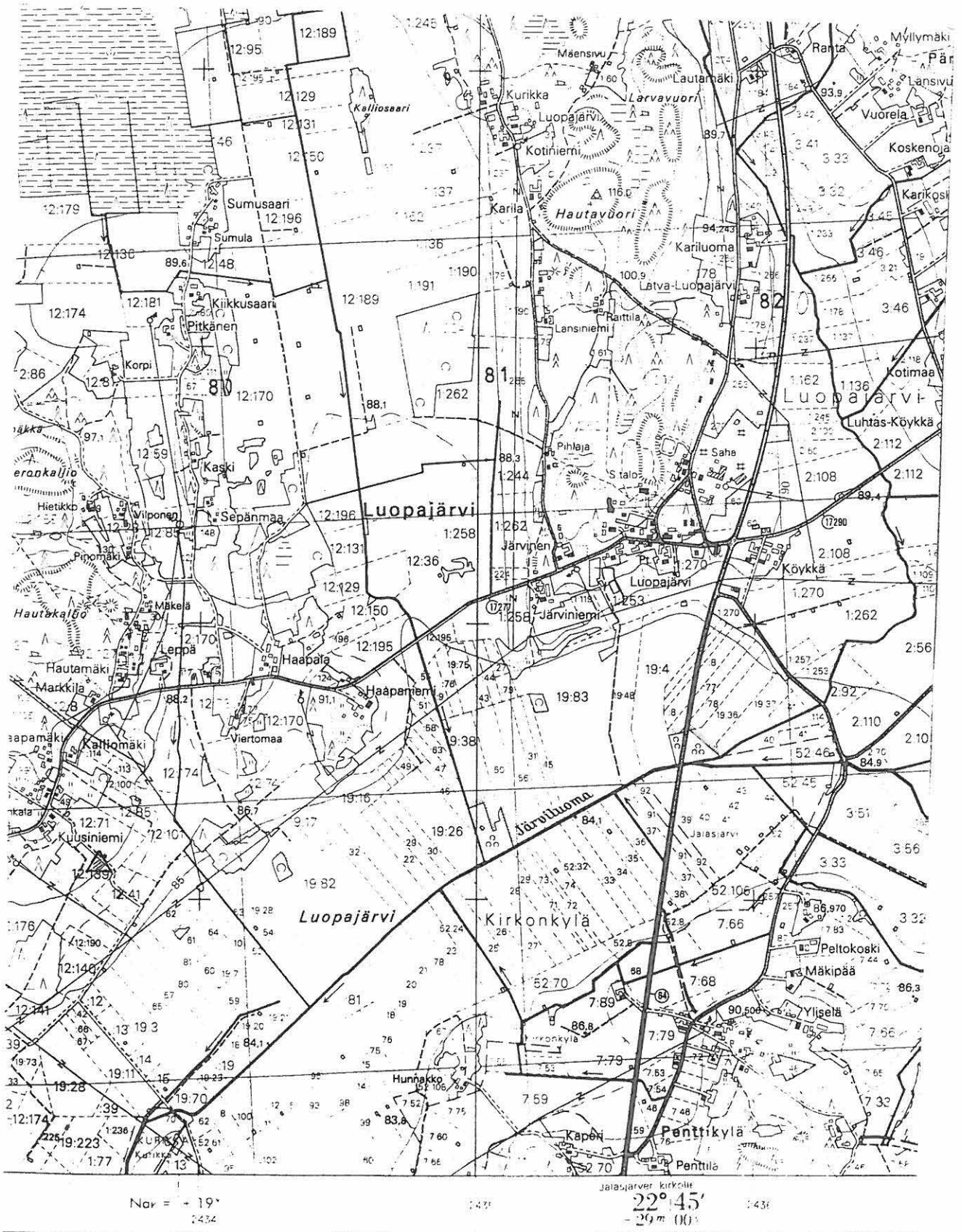
Ote peruskartasta 2221 05 JALASJÄRVI

fyj2 164 010038

JALASJÄRVI 38 KUUSINIEMI**Kivikautinen mahdollinen asuinpaikka****lk. II****Kylä:** Luopajärvi**Tila:** Kuusiniemi, Rn:o 12:139, om. Olavi ja Ulla Vallivaara, os. Luopajärvent. 61270**LUOPAJÄRVI****Pk 2221 06 LUOPAJÄRVI****Koordinaatit:** x=6941 12, y=2433 64, z= n. 90 m mpy.**Löydöt:** **KM 29748:1-3** (Kvartsiesineitä ja käyttöjälkisiä kvartseja, -ytimiä ja -iskoksia)**Aikaisemmat löydöt:** -**Viite:****Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen**Vesistö:** Kyrönjoki, jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)**Sijainti:** Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 9 km NNW kuivatun Luopajärven luoteisrannalla peltorinteen terassilla, n. 240 m Kuusiniemen tilan päarakennuksesta kaakkoon.**Kohteen kuvaus:** Paikka löytyi inventoinnissa 15.5. 1996 Luopajärven luoteisrannan peltorinteestä terassimaisesta maastokohdasta, heti Kuusiniemen tilan kohdalta Hakkolaan "vastarannalle" johtavan tilustien lounaispuolelta, josta n. 20 m matkalta löytyi kymmenkunta kvartsia, joukossa myös esineitä/retusoituja ja käyttöjälkisiä kvartseja. Sijainniltaan paikka on sinänsä sopiva kivikautiselle asuinpaikalle. Tilustien koillispuolelle pelto jatkuu maastoltaan samantyyppisenä terassimaisena, mutta täällä pelto oli nurmella, eikä havaintojen teko onnistunut. Etäisyyttä toisaalta Yli-Anttilan kvartsilöytöpaikalle kohti WSW on n. 1250 m ja ENE Haapaniemen asuinpaikka-alueelle n. 1000-1200 m.**Kartta s. 31****kuva 9 (negat. 104919)****diaposit. -**

JALASJÄRVI 38 KUUSINIEMI Ote peruskartasta 2221 06 LUOPAJÄRVI

JALASJÄRVI 39 HAAPANIEMI**Kivikautinen asuinpaikka****lk. II****Kylä:** Luopajärvi**Tila:** Haapaniemi, R n:o 12:221, om. Jaakko Haapaniemi, os. Luopajärvent. , 61270**LUOPAJÄRVI****Pk 2221 06 LUOPAJÄRVI****Koordinaatit:** x=6941 69, y=2434 66, z= n. 88 (alue 1)

x=6941 48-54, y=2434 58-64, z= n. 86-87 (alue 2)

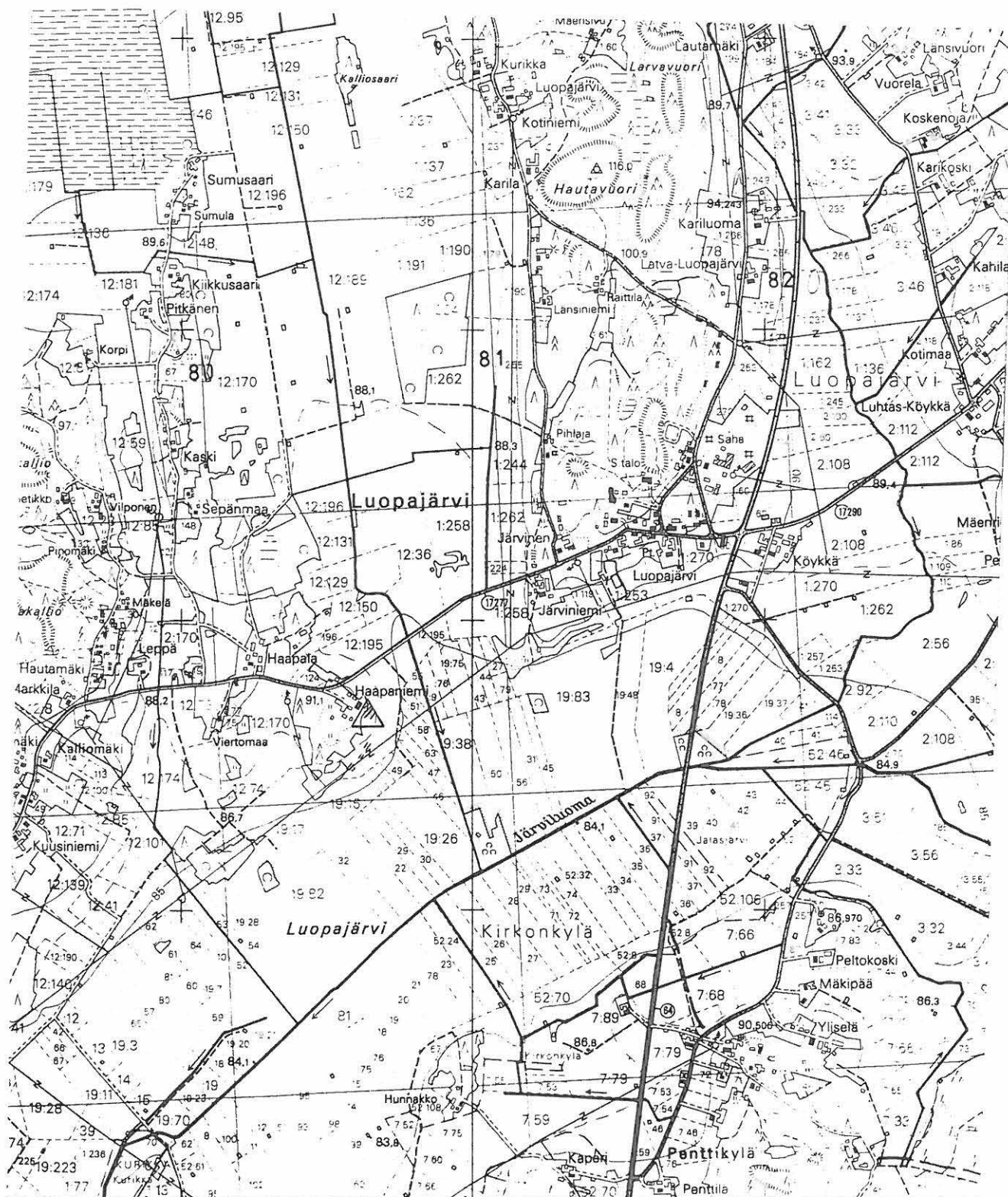
Löydöt: **KM 29749:1-8** (Kivilaji-iskoksia, kvartsiesineitä, -ytimiä ja .iskoksia)**Aikaisemmat löydöt:** Haapalan talon maalta: KM 924 (reikäkivi), KM 925 (tasataltta) sekä KM 928 (kourutaltan kantaosa)**Viite:****Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)**Sijainti:** Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 9400 m NNW kuivatun Luopajärven luoteisrannalla Haapaniemen talon alapuolisessa peltorinteessä.

Kohteen kuvaus: Kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavat löydökset tulivat esiin inventoinnissa 15.5. 1996, jolloin melko pieni määrä löytöjä havaittiin laajahkolla alueella: Kohta 1 (kvartseja :1-3) n. 30-40 m Haapaniemen tilan päärakennuksen kaakkoispuolelta loivahkosti itään viettävän pellon yläosasta n. 20x20 m alalta. Löytökohta on heti talon puutarhan ja nurmikentän viereisellä pellolla ja löytöalue saattaa jatkua tähän suuntaan. Toinen löytökohta (2) oli hajanaisempi, edellisestä n. 120-210 m etelään ja SSW ja hieman alemmalla korkeustasolla, n. 300 m tilan päärakennuksesta etelään, pellolle vievän tilustielinjan ja tilasaarekkeen kulmauksesta sähköpylvään ympäriltä, josta lähtien löydöt olivat harvakseltaan n. 50 m välein sähkölinjan vaiheilla (löydöt :4-8). Vaikka löytöaineisto oli melko vähäinen se viittaa alueella olevaan kivikautiseen asuinpaikkaan, jonka ydinalue saattaa olla hieman korkeammalla tilasaarekkeen alueella. Aiempina löytöinä tunnetaan Haapalan talon maalta pari talttaa sekä reikäkivi (KM 925 ja 928 sekä 924), jotka saattavat olla juuri nykyisen Haapaniemen tilalta. Kuusiniemen kvartsilöytöpaikka (kohde 38) sijaitsee n. 1000-1200 m WSW ja Järviiniemen kivikautinen asuinpaikka (kohde 44) puolestaan n. 600 m ENE kuivatun järven rannalla.

Luopajärven tulva- ja vesiensuojelusuunnitelmaportissa merkitty eristysojan 4 linjaus on piirretty lähimmillään n. 40 m päähän löytöalueen länsiosasta.

Kartta s. 33**kuva - (negat. -)****diaposit.35394**

JALASJÄRVI 39 HAAPANIEMI Ote peruskartasta 2221 06 LUOPAJÄRVI

Na = - 19' 24.34

Jalasjärven kartalle
22° 45'
- 29 m 00 s

JALASJÄRVI 40 HAKKOLANMÄKI**Kvartsilöytöpaikka****lk. II ?****Kylä:** Luopajärvi, kyläosa Hakkola**Tila:** Hakkola, Rn:o 8:39, om. Lauri ja Rauha Hakkola, os. Hakkolant. 61270**LUOPAJÄRVI****Pk 2221 05 JALASJÄRVI****Koordinaatit:** x=6938 87, y=2434 53, z= n. 92,5 m mpy.**Löydöt:** **KM 29750** (kvartsi-iskoksia)**Aikaisemmat löydöt:** KM 3567:8 (reikäkivi) talon pellosta

KM 935:1 (oikotaltta) tilan maalta

JM (eteläsuomalainen tasataltta) Hakkolan tilan Aitankedolta

Viite:**Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki. Matoluoma (Järvioja), Konioja**Sijainti:** Jalasjärven kirkolta linnuntietä n. 6700 m NNW Hakkolantien vieressä sen ja Hakkolan talon länsipuolella

Kohteen kuvaus: Pari kvartssia löytyi inventoinnissa 20.5. 1996 Hakkolanmäeltä melko taajaan rakennetun alueen keskellä olleesta pienestä hiekkaperäisestä peltolohkosta terassimaisen talonpihan ja tien alapuolelta (länsipuolelta). Mitään muuta mahdolliseen kivikautiseen asuinpaikan viittavaa ei ollut havaittavissa ja havaintomahdollisuudet ympäristössä ilman koekuopitusta olivat olemattomat. Hakkolan kyläosasta löytyi kuitenkin kaksi kivikautista asuinpaikkaa Hakkolan tilan Palaneestaniemestä (kohde 41), n. 500 m Hakkolanmäeltä luoteeseen ja Mäki-Hakkolan maalta (kohde 42) n. 700 m pohjoiseen. Hakkolasta tai Hakkolan tilalta tunnetaan aiempina löytöinä ainakin oikoteräinen taltta (KM 935:1), reikäkivi (KM 3567:8) talon pellosta sekä Jalasjärven museossa säilytettävä eteläsuomalainen tasataltta, joka on löytötietojen mukaan "Aitankedolta". Viimeksi mainittu löytöpaikka lienee Hakkolan isännän Lauri Hakkolan mukaan jossakin Hakkolanmäen alueella lähellä taloa.

Kartta s. 35**kuva - (negat. -)****diaposit. -**

JALASJÄRVI 40 HAKKOLANMÄKI

Ote peruskartasta 2221 05 JALASJÄRVI

KJR 169 010391
Palaneenniemi

JALASJÄRVI 41 HAKKOLA PALANUTNIEMI

Kivikautinen asuinpaikka, ajaltaan epämääräinen röykkiö

lk. II

Kylä: Luopajärvi, kyläosa Hakkola

Tila: Hakkola, Rn:o 8:39, om. Lauri Hakkola, os. Hakkolant., 61270 LUOPAJÄRVI
Pk 2221 05 JALASJÄRVI

Koordinaatit: x=6939 08-17, y=2434 08-10, z= n. 87,5 m mpy.

Löydöt: KM 29751:1-13 (Kivilajiesineiden katkelmia, -teelmiä ja -iskoksia, retusoituja ja käyttäjälkisiä kvartseja, -ytimiä ja -iskoksia)

Aikaisemmat löydöt: vrt. kohde 40 ja Hakkolassa (kiviase) ?

Viite:

Tutkimukset: inv. 1996

Ajoitus: kivikautinen

Vesistö: Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja), Konioja

Sijainti: Linnuntietä Jalasjärven kirkosta n. 7100 m NNW kuivatun Luopajärven kaakkoisrannalla pellon ja metsän reunassa, n. 700-750 m Matoluoman (Järviojan) kaakkoispuolella.

Kohteen kuvaus: Asuinpaikka löytyi inventoinnissa 20.5. 1996 Hakkolan tilalta isännän mukaan Palanutniemi tai Palaneenniemi -nimisestä paikasta metsäniemen nokasta sekä erityisesti sen edustan rinnepellolta. Löytöjen selvempi keskittymä oli n. 20x30 m alueella niemennokan kohdalla ja osittain myös pelloksi raivaamattomalla alueella. Koko löytöalue oli kuitenkin tätä laajempi, n. 90 m etelä-pohjoissuunnassa, ja ulottui etelästä aina pellolle vievän tilustien kohdalta ohi niemennokan pohjoiseen. Metsänpuoleiseen niemeen tehdyissä pienissä koepistoissa oli niin ikään muutamia kvartseja, hiiltä ja kulttuurikerrosta. Naapuritilallisen, Sauli Ala-Hakkolan, mukaan salaojituksen yhteydessä oli mahdollisesti löytynyt kivikautista esineistöä ja ainakin hiiltä syvemältä pellosta. Saadun tiedon mukaan tilustien eteläpuolella pellon reunasta muutaman metrin päässä sijaitsevan suuren maakiven luota olisi löytynyt kiviesine. Löytäjä on kuollut ja mahdollisesti esinettä säilytetään yhdessä Hakkolan taloista. En tavannut Hakkolan talon naapurina, jonka hallussa se lienee. Mahdollisesti kyseessä on sama "kiviase", joka mainitaan Museoviraston arkeologian osaston topografisen arkiston kivikauden lappuluettelossa Iisak Halmeen löytämäksi ja Hakkolan talossa olevaksi. Tämä on löytötietojen mukaan peräisin Hakkolan tonttimaan sivusta metsän reunasta peltoa raivattaessa.

Niemessä heti löytöalueen vieressä kaakossa on lato, jonka pohjoispuolella on hiljattain kasattu kiviä aivan ilmeisesti vanhemman röykkiöytimen päälle, joka on tehty luontaisesti kivikkoiselle alueelle. Mahdollisesti kyseessä on varhaisempi hirstoriiallisen ajan viljelyröykkiö, ehkä jopa esihistoriallinen hautaröykkiö. Nykymuodossaan röykkiö on pitkänomainen ja melko suuri. Saadun tiedon mukaan viereinen pelto olisi joka tapauksessa raivattu vasta 1900-luvulla. Röykkiöstä tunnettuun Majamäen (Sikaniemen) rautakautiseen kalmistoon ja mahdolliseen asuinpaikkaan (kohde Jalasjärvi 1) on matkaa vain n. 750 m

NNW. Inventoinnissa niin ikään löytynyt Mäki-Hakkolan kivikautinen asuinpaikka sijaitsee n. 600 m koilliseen (kohde 42).

Tulvasuunnitelmaportissa oleva eristysojan 2 linjaus osuu niemennokassa olevan asuinpaikan kohdalle pellossa.

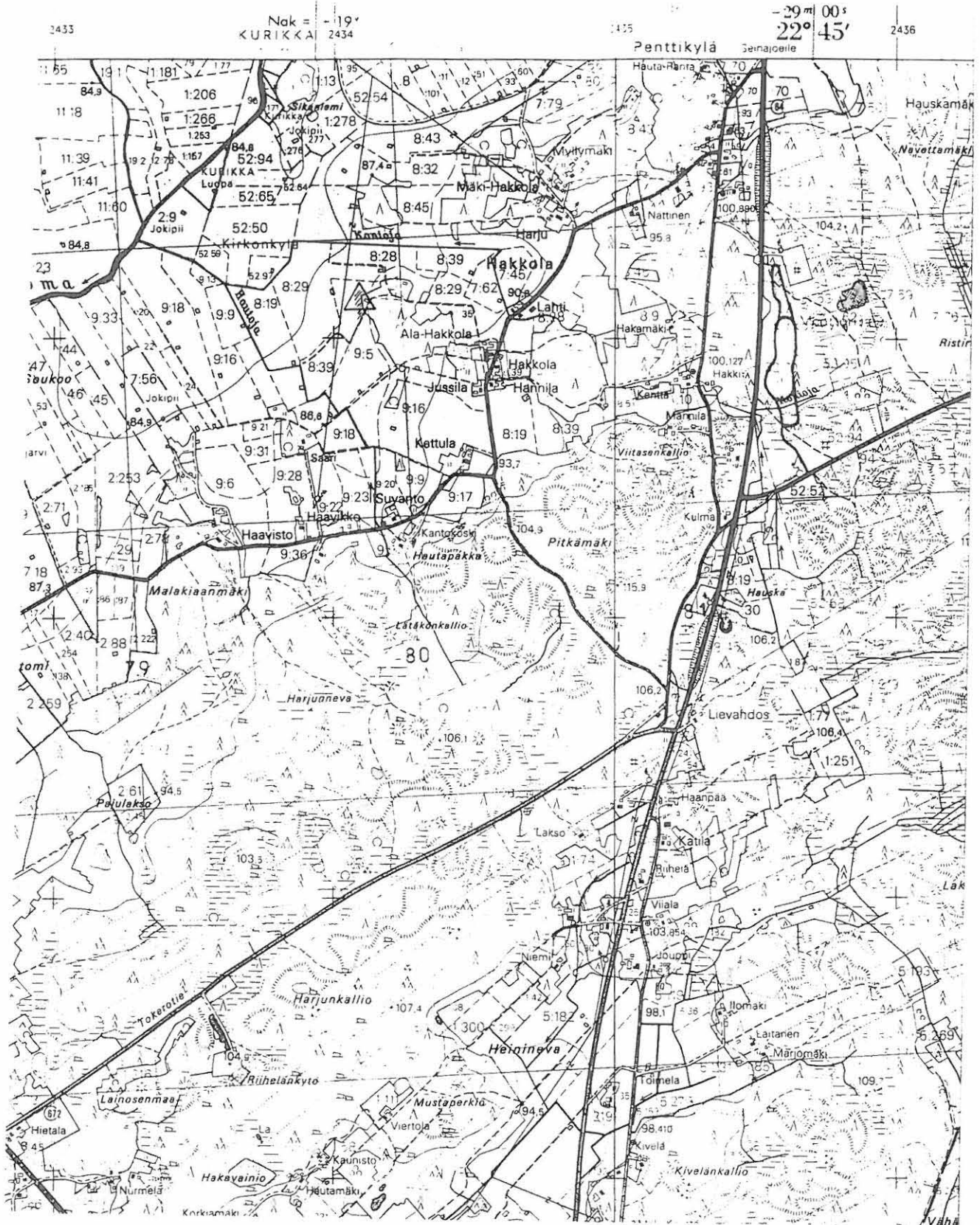
Kartta s. 38

kuva 11 ja 12 (negat. 104927 ja 104928-930)

diaposit. 35395-396

JALASJÄRVI 41 HAKKOLA PALANUTNIEMI

Ote peruskartasta 2221 05 JALASJÄRVI

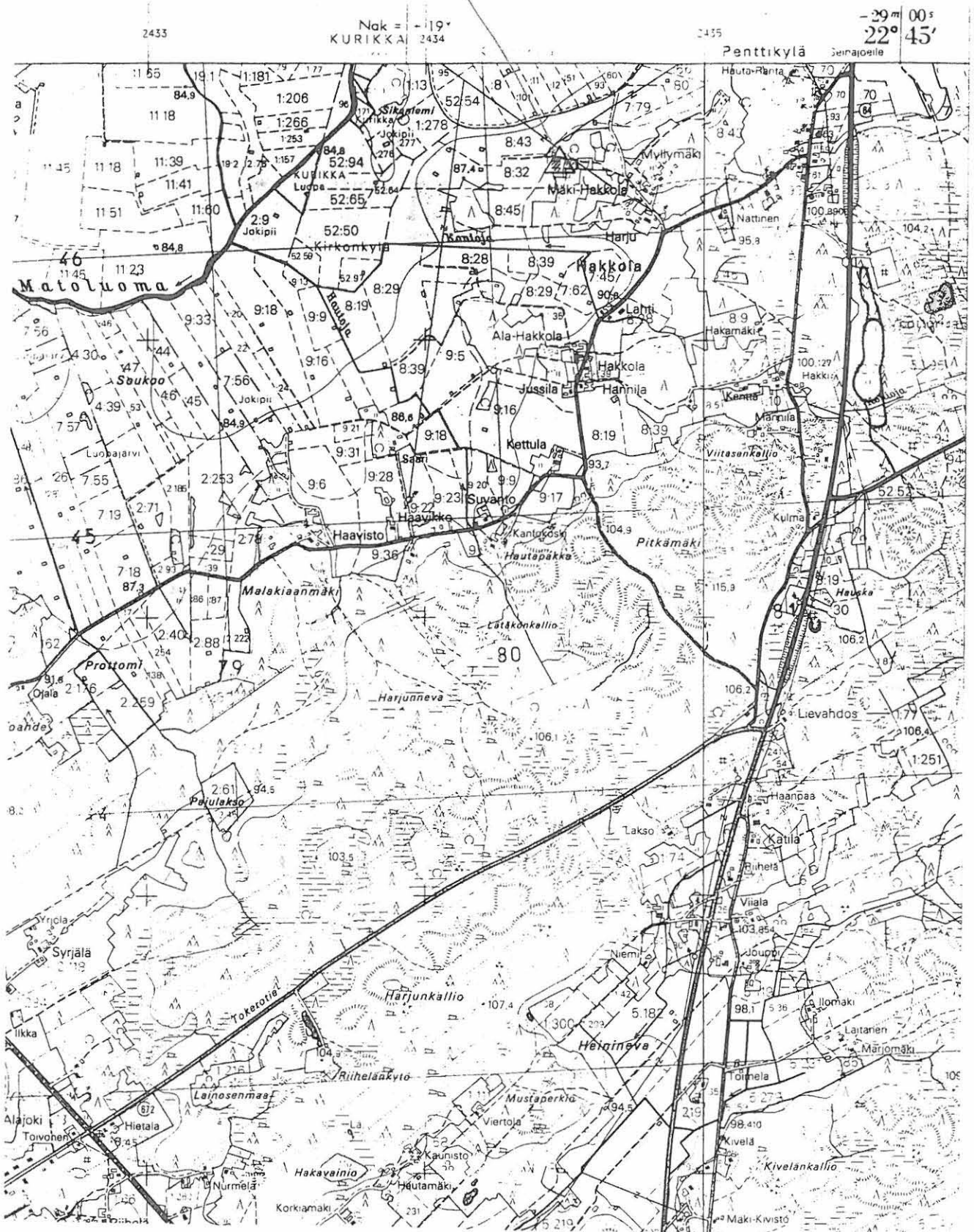

Kj 164 010042

JALASJÄRVI 42 MÄKI-HAKKOLA**Kivikautinen asuinpaikka****lk. II****Kylä:** Luopajärvi, kyläosa Hakkola**Tila:** Mäkihakkola, Rn:o 8:32, om. Pirkko-Liisa Olli ja Sirkka Yli-Kokko, os. Hakkolant.,
61270 LUOPAJÄRVI**Pk 2221 05 JALASJÄRVI****Koordinaatit:** x= 6939 62-64 y=2434 47-53, z= n. 88-93 m mpy.**Löydöt:** **KM 29752:1-11** (Kivilajiesineen teelmä, -ydin ja -iskos, kvartsiesineitä, -ytimiä ja -iskoksia sekä palanut luunpala)**Aikaisemmat löydöt:** vrt. kohde 40**Viite:****Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen**Vesistö:** Kyrönjoki**Sijainti:** Jalasjärven kirkolta linnuntietä n. 7500 m NNW, kuivatun Luopajärven eteläpuolella, länteen viettävässä peltorinteessä, n. 700-750 m Matoluoman itäpuolella.**Kohteen kuvaus:** Löydöt on poimittu 20.5. 1996 n. 270-340 m Mäki-Hakkolan talosta länteen sijaitsevalta rinnepeltokaistaleelta, lähinnä kolmelta kohdalta ei korkeuksilla peltorinnettä: 1. pellon alareunasta n. 25 m leveältä ja korkeuskäyriä vastaan n. 10 m syvältä alalta löydökkäimmältä vaikuttaneelta alueelta, jonka alapuolella laajempi peltoalue oli nurmella. Tässä löytöalue muodosti terassimaisen maastokohdan, jonka alareuna muodostaa muinaisen rantalinjan. Peltokaistaleen keskiosan yläpuolelta hieman terassimaisella kohdalla oli toinen löytöalue (2), n. 30-35 m peltokaistaleen alareunasta. Molempien löytökohtien välialueeseen ei ollut tarkastuksessa täysin löydötön. Kolmas löytökohta oli aivan pellon yläreunan kiviaidasta n. 10 m länteen ja alaspäin käsittäen vain yksittäisen kvartsi-iskoksen. Sekä löytöjensä että sijaintinsa perusteella kohdetta voi pitää kivikautisena asuinpaikkana, joka sijaitsee peltolohkon alareunassa ja ulottuu sen alapuolelle lännessä, mahdollisesti myös korkeuskäyrien suunnassa etelään ja pohjoiseen. Toinen inventoinnissa lähialueelta löytynyt asuinpaikka, kohde 41 Palanutniemi, sijaitsee n. 600 m SSW ja Majamäen (Sikaniemen) rautakautinen kalmisto/asuinpaikka ? (1) n. 700 m länteen (WNW). Pronssikauden keihäänkärjen (KM 29466) löytöpaikka on vain n. 360 m WNW.**Kartta s. 40****kuva 10 (negat. 104931)****diaposit. 35397**

JALASJÄRVI 42 MÄKI-HAKKOLA

Ote peruskartasta 2221 05 JALASJÄRVI

JALASJÄRVI 43 TUOMINIEMI

164 010043

Kivikautinen mahdollinen asuinpaikka

lk. II

Kylä: Luopajärvi, kyläosa Penttikylä

Tila: Mäkiranta, Rn:o 7:92, om. Mauno ja Ritva Männikkö, os. 61270 LUOPAJÄRVI
Pk 2221 06 LUOPAJÄRVI

Koordinaatit: x=6940 76, y=2435 52, z= n. 86-87 m mp.

Löydöt: KM 29753:1-3 (Kvartsiesine, -ytimiä ja -iskoksia)

Aikaisemmat löydöt: Pentinmäen maalta KM 933 ja Sat. Mus. 10437 (tasataltoja)

Viite:

Tutkimukset: inv. 1996

Ajoitus: kivikautinen

Vesistö: Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)

Sijainti: Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 8400 m pohjoiseen kuivatun Luopajärven rannalta uuden Jalasjärvi (Jokipii)-Seinäjoki tien länsipuolelta n. 100 m.

Kohteen kuvaus: Melko vähäiset inventointilöydöt poimittiin 22.5. 1996 etsittäessä Pentinmäen tilan varhaisempien kivikautisten löytöjen löytöpaikkaa. Kvartsit löytyivät Tuominiemen talon uuden päärakennuksen pohjoispuolelta n. 100 m, Mäkiranta-nimisen peltoalueen luoteiskulmasta kiviaidan vierestä n. 10x25 m alalta. Paikka on loivasti luoteeseen viettävää peltoa ja varsin matalalla maastokohdalla, mutta selvästi luoteispuolella olevaa kuivatun Luopajärven rantatörmää ylempänä. Löytökohta on saadun tiedon mukaan vanhan Pentinmäen talonpaikan aluetta, joten varhaisemmat löydötkin saattavat olla tältä tai lähialueelta. Satakunnan museon tasatalta (Sat. Mus. 10437) on talollisen Juho Pentinmäen v. 1913 löytämä talon vanhaa pellonojaa syventäessään. Löytöjen vähäisyyden takia Tuominiemen kohde on toistaiseksi määritelty vasta mahdolliseksi kivikautiseksi asuinpaikaksi.

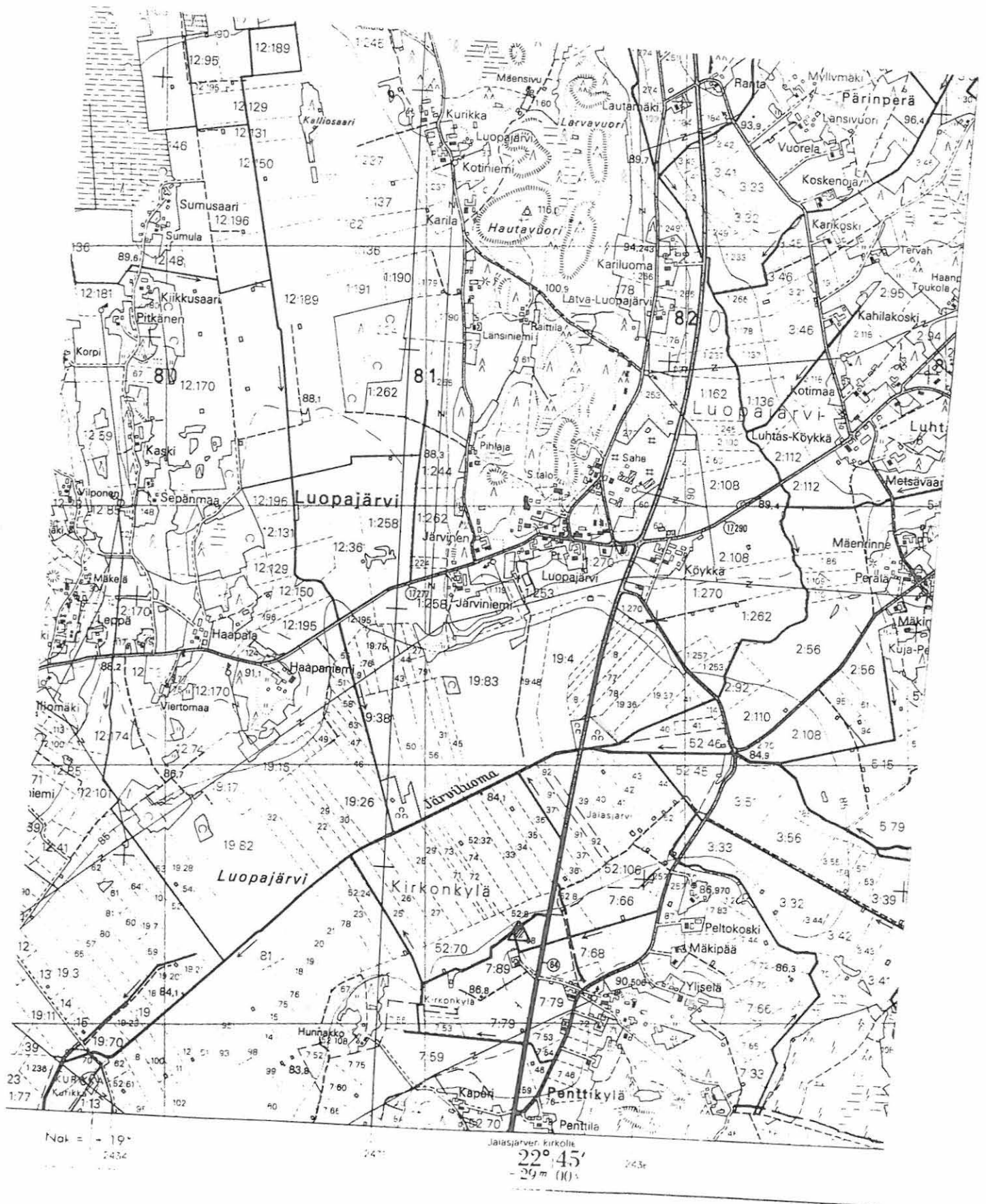
Tulvansuojelusuunnitelmien karttaan merkitty eristysoja 5 ja mahdollisesti muut järjestelyt alueella leikkaavat inventoinnissa havaittua löytöpaikkaa.

Kartta s. 42

kuva 13 (negat. 104941)

diaposit. -

Ote peruskartasta 2221 06 LUOPAJÄRVI

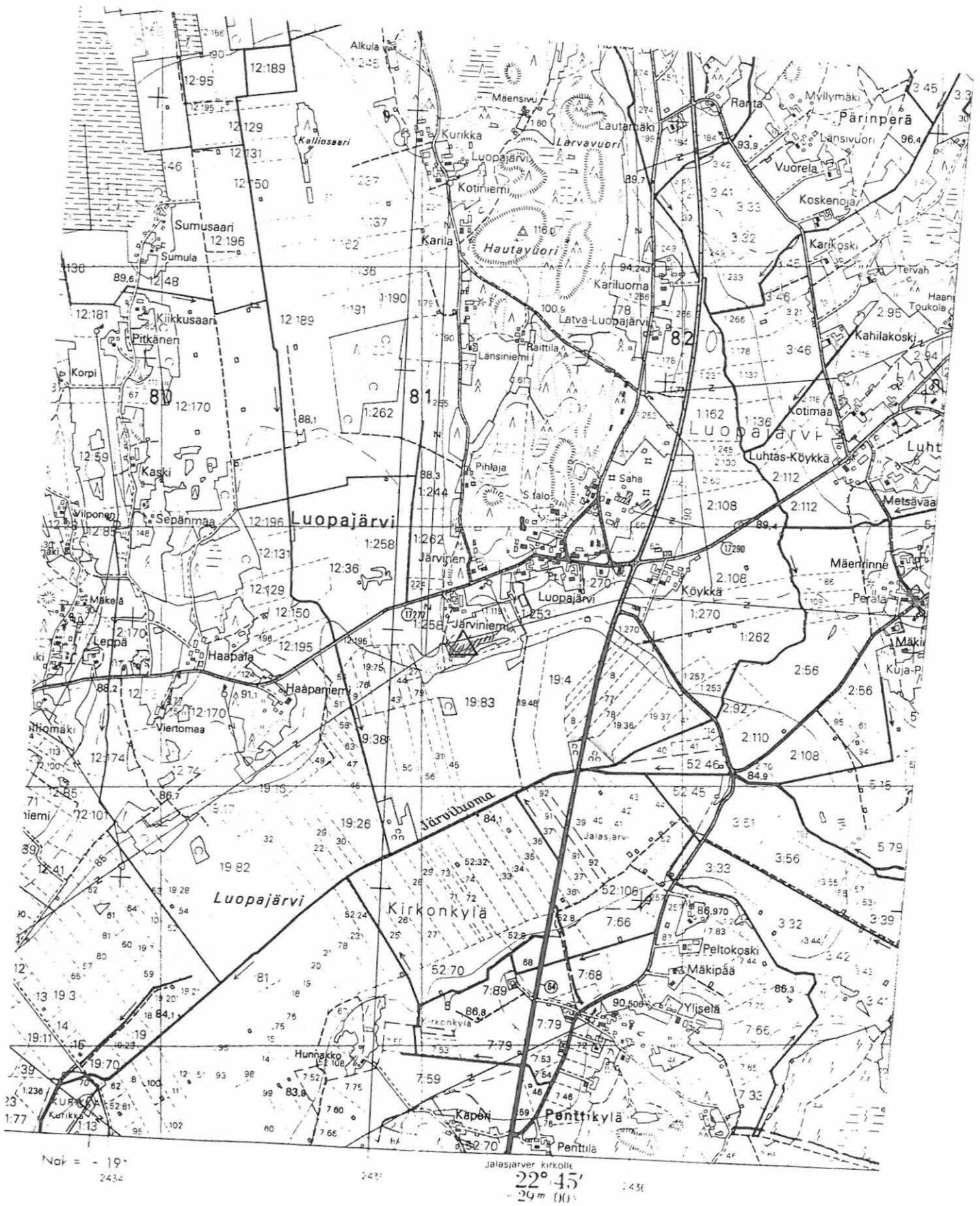

Mj. 164 01 0044

JALASJÄRVI 44 JÄRVINIEMI**Kivikautinen asuinpaikka****lk. II****Kylä:** Luopajärvi**Tila:** Järviemi, Rn:o 1:333 (ent. 1:258), om. Alice ja Irrma (Annan ja Leena ?) Haapala, os. Luopajärvent. 61270 LUOPAJÄRVI, puh. 964-4574412**Pk 2221 06 LUOPAJÄRVI****Koordinaatit:** x=6941 90-97, y=2435 20-39, z= n. 89-92 m mpy.**Löydöt:** KM 29467:1-2 (tasataltoja), KM 29754:1-46 (Saviastianpaloja, piinuolenkärki, kivilajiesineitä ja niiden katkelmia, kvartsiesineitä, -ytimiä ja -iskoksia, palanutta luuta)**Aikaisemmat löydöt:** Luopajärven kylästä löydettyksi ilmoitetut KM 2519:238 (tasataltta) sekä JM (poikkikirveen terä) Luopajärven rannalta saattavat olla juuri Luopajärven talon maalta = Järviemi**Viite:****Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen, myöhäismesoliittinen ?, kampakeraaminen - ?**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Jävrioja)**Sijainti:** Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 9800 m pohjoiseen kuivatun Luopajärven pohjoisrannan törmällä Järviemien tilan päärakennuksen eteläpuolella n. 120-180 m pellolla.**Kohteen kuvaus:** Asuinpaikka löytyi inventoinnissa 21.5. 1996 Järviemien tilanmäen pellosta, päärakennuksen eteläpuolelta, n. 3 m korkean muinaisen rantatörmän päältä, joka on muodoltaan niemimäinen. Pintapöimintalöytöjen perusteella asuinpaikan ydinosa on pellon niemimäisessä alaosassa n. 130 m leveydellä ja 30 m syvyydellä törmän reunasta. Löytöjä oli kuitenkin koko pellon leveydeltä, n. 200 m matkalla ja mahdollisesti asuinpaikka jatkuu vielä itään päin naapuritilan (Rn:o 1:119 ?) puolella, josta niin ikään aivan pellon alareunasta löytyi pari kvartsi-iskoksta, n. 80 m Järviemien itäisimpien löytöjen itäpuolelta (löydöt :46). Maanomistajilta, Haapalan sisaruksilta, saadut kaksi talttaa ovat luovuttajien mukaan hieman ylempää pellosta, josta 1980-luvulla räjäytettiin suuria maakiviä, ilmeisesti suunnilleen pellossa nykyäänkin olevan suuren maakiven vaiheilta. Ilmeisesti rantalinja oli heti asuinpaikan alapuolella useita tuhansia vuosia järven kuivattamiseen saakka. Tilalla on arvokas rakennuskanta, josta mainittakoon pihapiirissä oleva ns. lempäläisten kala-aitta , jossa on vuosiluku 1687.**Kartta s. 44****kuva 15 (negat. 104934-937)****diaposit. 35398-401**

JALASJÄRVI 44 JÄRVINIEMI

Ote peruskartasta 2221 06 LUOPAJÄRVI

Hj2 164 04 0045

JALASJÄRVI 45 MAJAMÄKI 2 (SIKANIEMI 2)**Kvartsilöytöpaikka**

lk. II ?

Kylä: Kurikka, Kurikankylä

Tila: Karjala, Rn:o 9:70, om. Teuvo Pentinmäki, os. ?

Pk 2221 06 LUOPAJÄRVI

Koordinaatit: x= 6940 17 y=2433 93, z= n. 84-85 m mpy.

Löydöt: KM 29756:1-2 (Kvartsi-iskoksia)

Aikaisemmat löydöt: -

Viite:

Tutkimukset: inv. 1996

Ajoitus: kivikautinen ?

Vesistö: Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)

Sijainti: Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 8 km NNW kuivatun Luopajärven keskellä olevan Majamäen (Sikaniemen) saaren pohjoisrinteessä pellolla.

Kohteen kuvaus: Kvartsit löytyivät 21.5. 1996 Majamäen eli Sikaniemen pohjoispuolelta, isomman metsäsaarekkeen olevan pienen runsaasti pellosta siirrettyjä suuria kiviä sisältävän saaren pohjoisrinteestä matalalta maastokohdalta ajatellen muinaisen järven vedenpinnan korkeutta, saaren ja Hakkolasta järven pohjoispuolelle vievän tilustien välistä peltokynnöksestä. Löytöpaikka on Kurikan enklaavia. Muuta mahdolliseen kivikautiseen asuinpaikkaan tai muuhun kiinteään muinaisjäänökseen viittaava ei havaittu. Majamäen myöhäisrautakautinen kalmisto ja mahdollinen asuinpaikka (myös kivikautinen ?) sijaitsee n. 300 m SSW isomman metsäsaarekkeen toisella puolella, sen eteläpäässä. Pronssikautisen keihäänkärjen KM 29466 löytöpaikka on ilmeisesti vieläkin alemmalla korkeudella, tilustien ja pellon reunassa ojassa, n. 400 m kaakkoon.

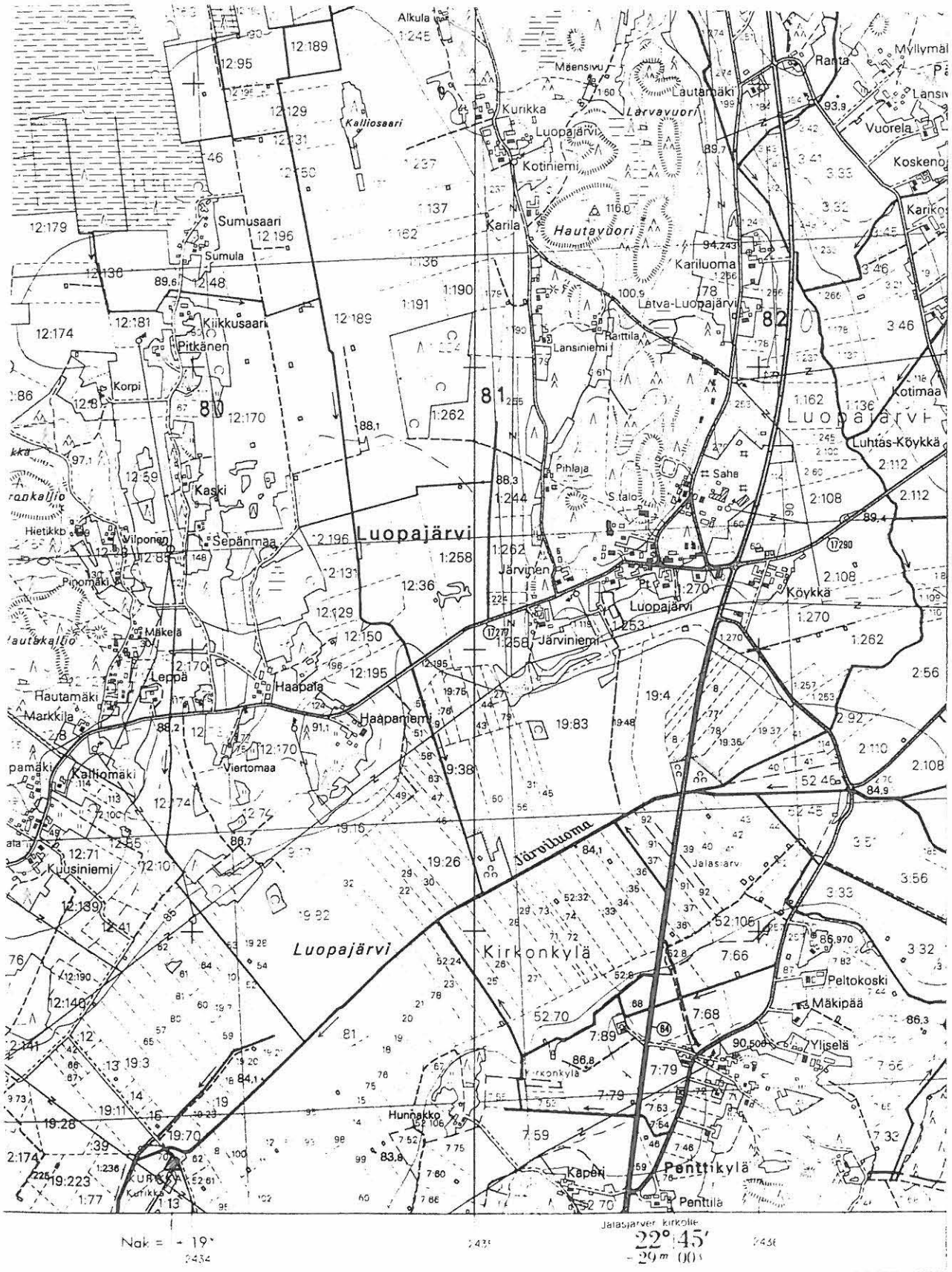
Kartta s. 46

kuva - (negat. -)

diaposit. -

JALASJÄRVI 45 MAJAMÄKI 2 (SIKANIEMI 2)

Ote peruskartasta 2221 06 LUOPAJÄRVI

JALASJÄRVI 46 RINTALA**Kivikautinen asuinpaikka****lk. II****Kylä:** Luopajarvi**Tila:** Rintala, Rn:o 10:179 (ent. 10:160), om. Reijo Rintala os. Luopajarvent. 61250
JALASTO ?**Pk 2221 05 JALASJÄRVI****Koordinaatit:** x=6938 67-72, y=2430 86 - 2431 01, z= n. 85-87 m mpy.**Löydöt:** **KM 29757:1-13** (Kivilajiesine ja -katkelmia, -iskoksia, kvartsiesineitä, -ytimiä ja -iskoksia, palanutta luuta)**Aikaisemmat löydöt:** -**Viite:****Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)**Sijainti:** Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 8200 m luoteeseen valtatie 3:n itäpuolella n. 120-250 m (ydinalue) Matoluoman l. Järviojan pohjoisrannalla pellolla.

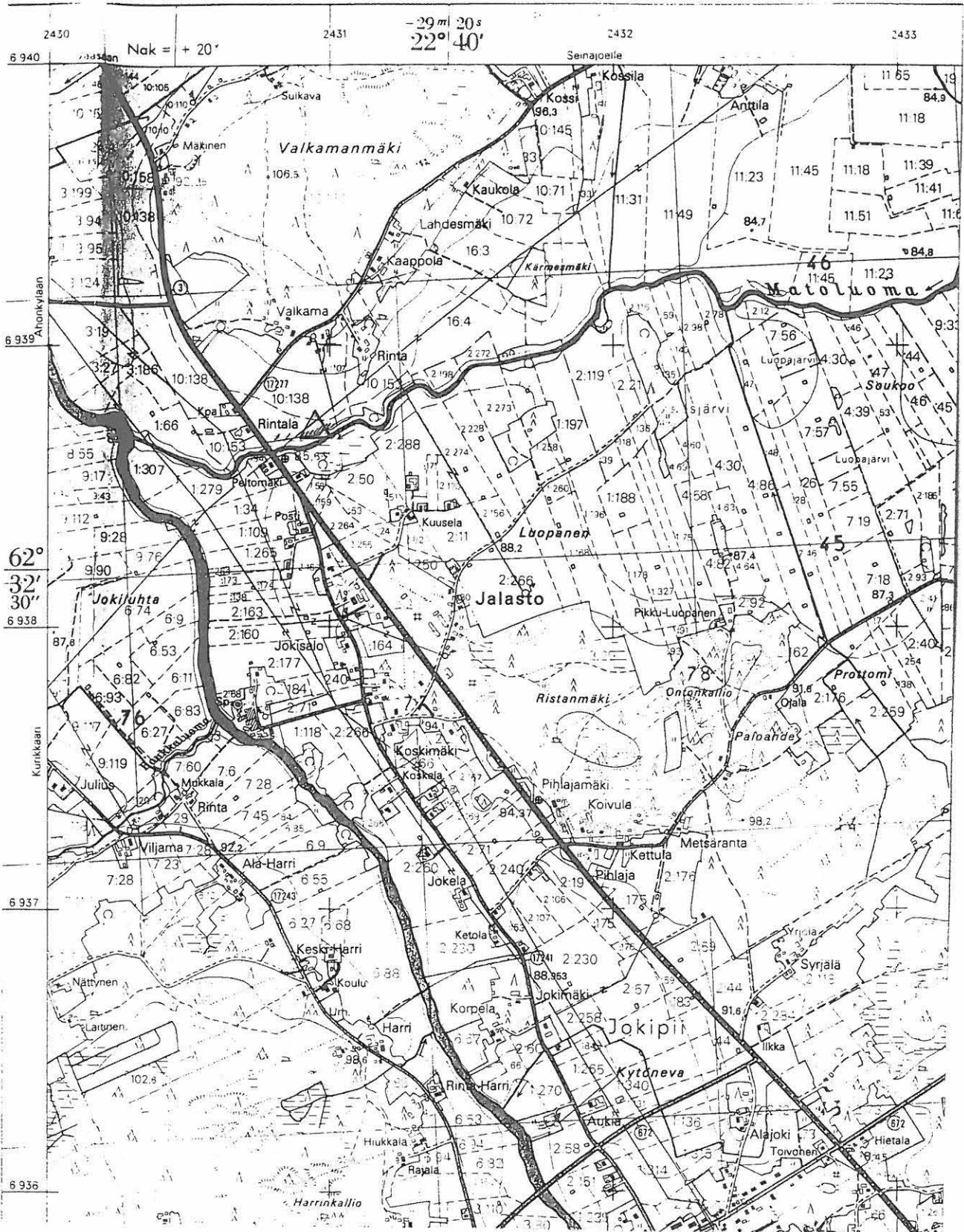
45
Kohteen kuvaus: Asuinpaikka löytyi inventoinnissa 23.5. 1996 kuivatun Luopajarven laskuojan Matoluoman eli Järviojan pohjoispuolisen kapean metsikön pohjoispuolella olevan pellon alareunasta, pääasiassa n. 150 m matkalta ja n. 15-20 m leveydeltä ja n. 120-250 m valtatieltä 3 itään. Todennäköisesti asuinpaikka-alueella on vielä mainitussa kapeassa n. 20-30 m leveässä metsäkaistaleessa, jonka alla on syvä jokiuoma. Pari yksittäistä kvartssia löytyi vielä lähempää valtatieltä, siitä n. 25 ja 50 m etäisyydeltä. Asuinpaikka-alueen ulottumiseen myös edelleen itään päin viittaisi ainakin yksittäinen havaittu kvartsi n. 230 m Rintalan asuinpaikan pellon itäisimmistä löydöistä itään (koord. x=6938 67-72, y=2431 22, z= n. 85 m mpy., Rn:o 10:107 Astala ja 10:155 Rinta, om. Aarne Rinta-Valkama). Ennestään tunnettu Matoluoman (Kärmesmäen t. Lähdesmäen) asuinpaikka (kohde 2) on Rintalan asuinpaikasta Matoluomaa edelleen n. 700-900 m ENE.

Mikäli Luopajarven tulva- ja vesiensuojelusuunnitelmissa olevat rakennustyöt tulevat toteutumaan pohjapadon rakentaminen lännessä tulee koskemaan suunnilleen sen kohdalla sijaitsevaa asuinpaikkaa.

Kartta s. 48**kuva 6 (negat. 104943-945)****diaposit. 35402-403**

JALASJÄRVI 46 RINTALA

Ote peruskartasta 2221 05 JALASJÄRVI

JALASJÄRVI 47 VIRNALA VANHAKARTANO (HUNNAKKO)

Ote peruskartasta 2221 06 LUOPAJÄRVI

JALASJÄRVI 47 VIRNALA VANHAKARTANO (HUNNAKKO)

Ajaltaan epämääräinen kiviröykkiö/historiallisen ajan kiuas, rakennuksen pohjia lk. II

Kylä: Kirkonkylä

Tila: Vanhakartano, Rn:o 52:126, om. Mauno ja Ritva Männikkö, os. ?

Pk 2221 6 LUOPAJÄRVI

Koordinaatit: x=6940 46, y=2434 97, z= n. 90 m mpy.

Löydöt: -

Aikaisemmat löydöt: Mäen koillispuolelta pellon reunasta KM 13956 (Piinuolenkärki), vrt. kohde 57 Vanhakartano Laukkulahti

Viite:

Tutkimukset: inv. 1996

Ajoitus: historialliselta ajalta ?

Vesistö: Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)

Sijainti: Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 8100 m pohjoiseen kuivatun Luopajärven kaakkoisrannan entisen korkean Vanhankartanon niemen laella, n. 600 m länteen Jokipi-Seinäjoki maantiestä.

Kohteen kuvaus: Inventoinnissa ns. Virnalan Vanhakartanonmäkeä ja sen koillisreunasta v. 1956 löytyneen piinuolenkärjen löytöpaikkaa tarkastettaessa löytyi mäen lakea etelästä pohjoiseen kulkevan pienen paikallis- t. tilustien itäpuolelta n. 10 m tieltä itään ja n. 15 m suuresta maakivistä luoteeseen halkaisijaltaan n. 3-metrinen ja n. 0,5 m korkea säännöllisen pyöreä kivistä ladottu ja paksun sammalen peittämä röykkiö tai kiukaan jäännös. Perimätiedon ja historiallisten lähteiden perusteella mäen tiedetään Luopajärven vanhimpiin kuuluvana asutusmuistona olleen Ilmajoen pappilan kalastajatorpan (Virnala) paikkana ainakin v. 1588. Heti tien länsipuolella mäen laella on edelleen näkyvissä vanhoja viljelysten paikkoja, sen itäpuolella kiviröykkiön eteläpuolella puolestaan vanhoja asumusten pohjia, mm. ilmeisesti pyöreä maakellari. Nykyään kallioinen ja hyvin kivikkoinen mäki on runsaasti katajaa kasvava. Todennäköisimmin kivirakennelma liittyykin tähän uuden ajan asutukseen. Mäen koillisreunan pellon reunasta löysi Valde Mäenpää v. 1956 piistä tehdyn nuolenkärjen, jonka löytöpaikalta ei inventoinnissa havaittu muinaisjäännökseen viittaavia merkkejä (**kohde 57 Vanhakartano Laukkulahti**).

Kartta s. 50

kuva 16 ja 17 (negat. 104920 ja 104921)

diaposit. 35404-405

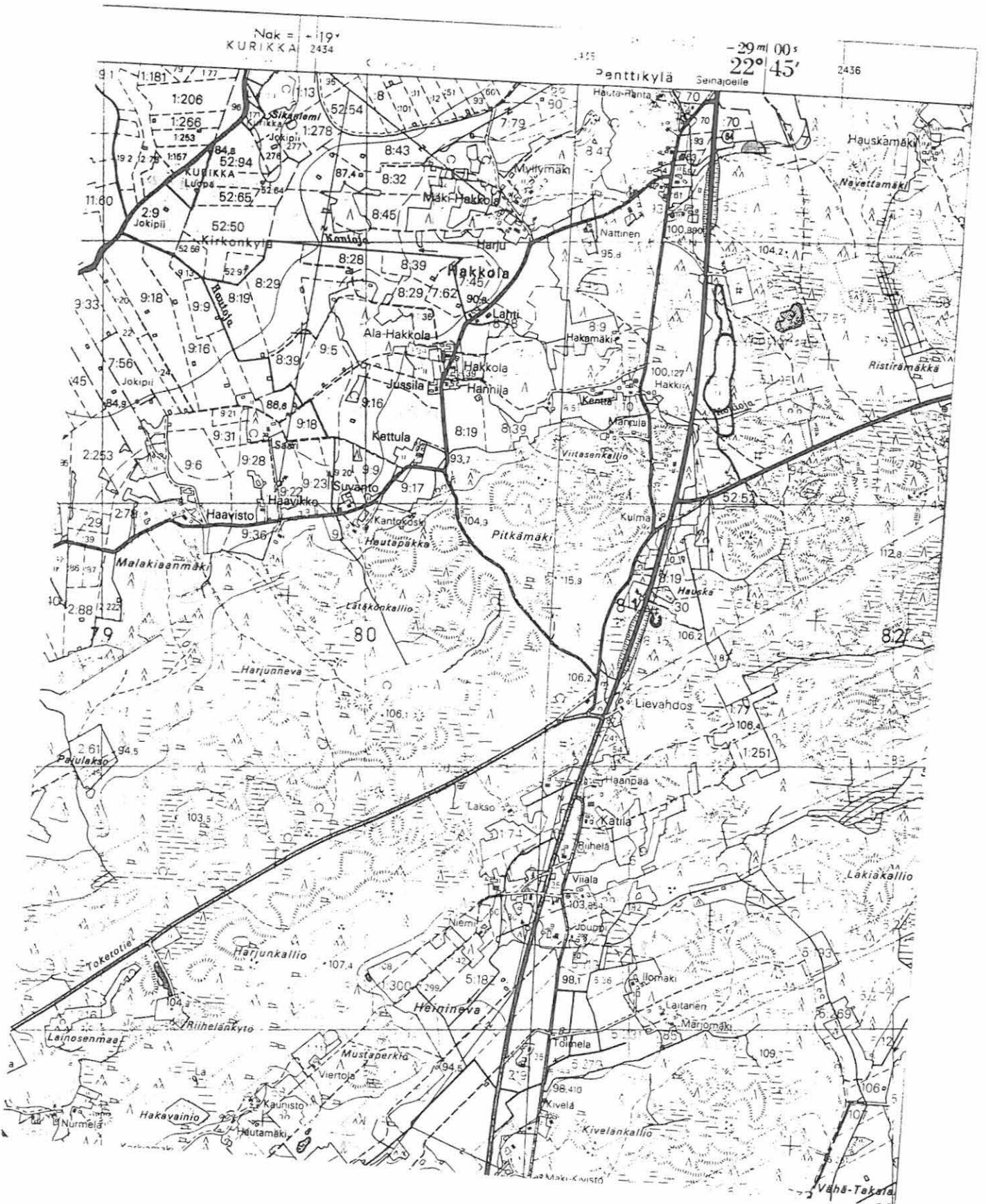
JALASJÄRVI 48 MÄNNIKKÖ (MYLLYKALLIO)

MJA 164 010048

Ajaltaan epämääräisiä/historiallisen ajan röykkiöitä**lk.****Kylä:** Kirkonkylä**Tila:** Myllykallio, Rn:o 52:54, om. Kalevi (Arvo ja Marja), os. Virnalat. 48, 61270
LUOPAJÄRVI, puh. 968-4574526**Pk 2221 5 JALASJÄRVI****Koordinaatit:** x=6939 77, y=2435 69, z= n. 97,5 m mpy.**Löydöt:** -**Aikaisemmat löydöt:** -**Viite:****Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** historiallinen aika**Vesistö:** Kyrönjoki**Sijainti:** Jalasjärven kirkosta linnuntietä n 7400 m pohjoiseen Luopajärven Penttikylän alueella Kirkonkylän ulkopalstalla, n. 160 m Jokipii-Seinäjoki-maantien itäpuolella metsän reunassa pohjoiseen viettävässä rinteessä.**Kohteen kuvaus:** K. Katiskoski kävi tarkastamassa paikan pronssikautisen keihäänkärjen KM 29466 löytäjän (ks. kohde 50) Kalevi Männikön opastuksella. Männikön maalla oli 3 kpl. pientä, halkaisijaltaan n. 2-metristä ja lähes metrin korkuista, kiviröykkiötä, joita kaikkia hän oli kaivellut. Nämä olivat kaivelun jälkeissä asussa ja niissä oli keskellä vajoama, "kraateri". Löytäjän kertoman mukaan ne olivat olleet kumpumaisia ja niissä oli ilmeisesti ollut pienempi keskusuoppa jo ennen hänen kaivamisiaan. Mitään löytöjä ei ollut tavattu, ehkä lukuun ottamatta vähäisiä määriä hiiltä. Yksi kiveyksistä sijoittui nykyisen pellon reunaan, 2 kpl. siitä n. 20 m ja ylemmäksi, jyrkähkään maastokohtaan kuusimetsässä. Pellon reunan röykkiön vieressä lienee vanha asumuksen paikka. Mitään perimätietoa näihin ei maanomistajan mukaan ollut.**Kartta s. 52****kuva 18 (negat. 104940)****diaposit. -**

JALASJÄRVI 48 MÄNNIKÖ (MYLLYKALLIO)

Ote peruskartasta 2221 05 JALASJÄRVI

JALASJÄRVI 49 HAUTAKALLIO**Ajaltaan epämääräisiä kaivantoja kivirakassa****lk.****Kylä:** Luopajärvi**Tila:** Koivula, Rn:o 12:174, om. Vesa ja Olli Järvelä, os. 61270 LUOPAJÄRVI ? ja

Haapaniemi, Rn:o 12:221, om. Jaakko Haapaniemi, os. Luopajärvent. 61270 LUOPAJÄRVI

Pk 2221 6 LUOPAJÄRVI**Koordinaatit:** x=6939 77, y=2435 69, z= n. 107,5-110 m mpy.**Löydöt:** -**Aikaisemmat löydöt:** -**Viite:****Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** historiallinen aika**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)**Sijainti:** Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 9700 m NNW Luopajärven paikallistien luoteispuolella n. 200 m kohoavan kallioiden Hautakallion etelärinteellä

Kohteen kuvaus: Paikka tarkastettiin Pentti Juhalan ilmoituksen perusteella ja ilmoittajan toimiessa oppaana. Korkeahkolla mäellä, Hautakalliolla, havaittiin laajalla, n. ½ ha:n alueelle suuria kaivantoja, "rakkakuoppia". Kuoppien itäpuolella on kalliopaljastumaa. Kaivannot ovat laajoja ja erikokoisia, aina useamman 10 m² laajuisia, ja aina pari-kolme m syviä. Niiden välit muodostavat vallimaisia harjanteita. Mahdollisesti ne liittyvät johonkin suurempaan suuria kiviä vaatineeseen rakennushankkeeseen historiallisella ajalla. Toisaalta niiden reunojan harjanteet vaikuttivat myös tarkoituksellisesti muodostetuilta, ehkä jotakin muuta tarkoitusta varten. Pentti Juholan mukaan niiden synnystä ei olisi enää ainakaan paikallista muistitietoa. Kaivannot ovat osin umpeenkasvaneita ja niissä kasvaa isompia puitakin.

Kartta s. 54**kuva 19 (negat. 104932-933)****diaposit. 35406**

JALASJÄRVI 49 HAUTAKALLIO

Ote peruskartasta 2221 06 LUOPAJÄRVI

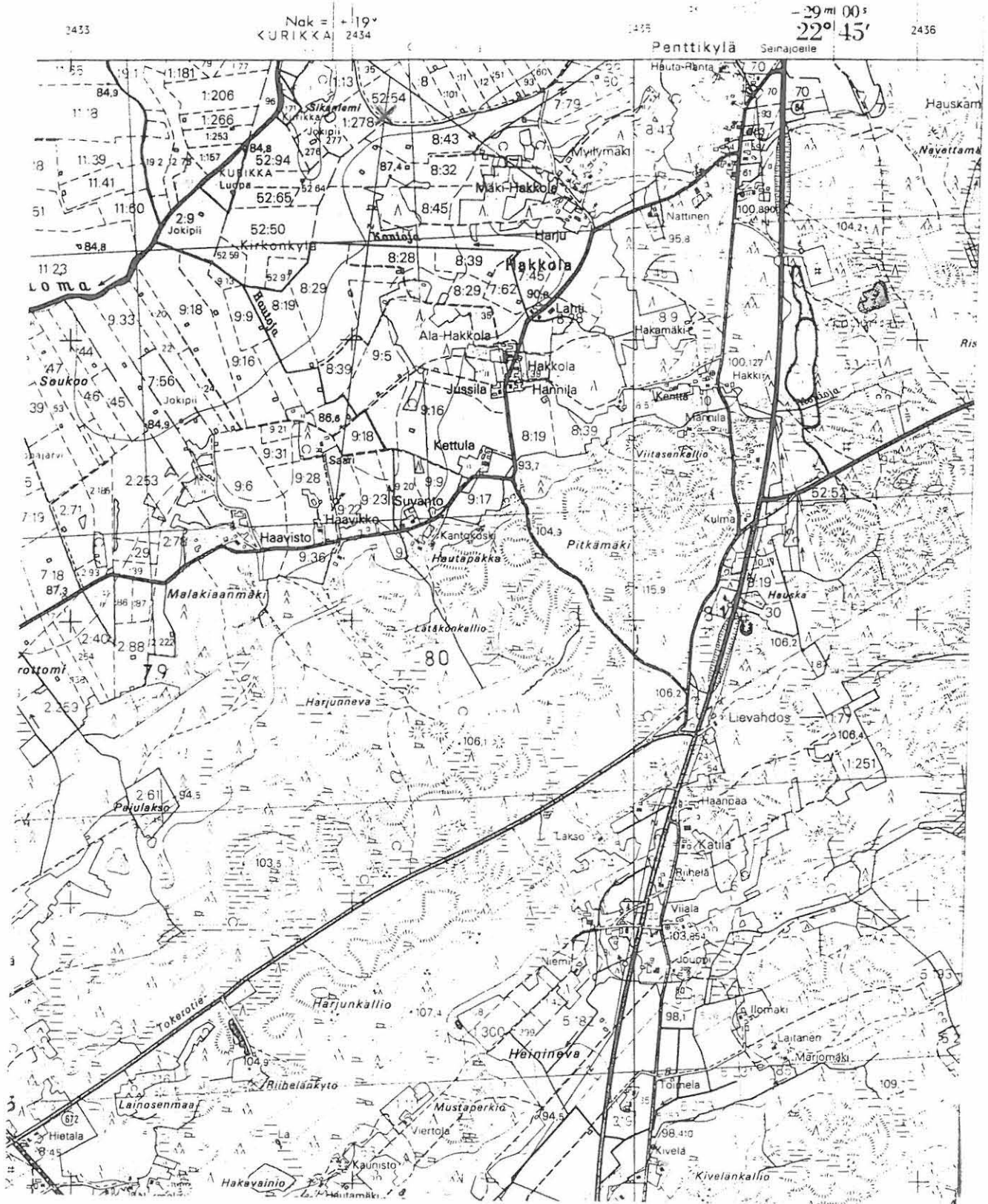
JALASJÄRVI 50 MAJAMÄKI 3 (SIKANIEMI 3)**Pronssikautinen irtolöytöpaikka****lk.****Kylä:** Kirkonkylä, Luopajärven alue**Tila:** Myllykallio, Rn:o 52:54, om. Kalevi (Arvo) ja Marja Männikkö, os. Virnalant. 48, 61270 LUOPAJÄRVI, puh. 968-4574526**Pk 2221 05 JALASJÄRVI****Koordinaatit:** x=6939 79, y=2434 12, z= n. 84 m mpy.**Löydöt:** KM 29466 (Pronssinen keihäänkärki)**Aikaisemmat löydöt:** -**Viite:****Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** pronssikautinen II-per.**Vesistö:** Kyrönjoki;jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)**Sijainti:** Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 7600 m NNW, 350 m Matoluomasta itään ja löytöpaikan ohi kulkevan tilustien Matoluoman sillasta linnuntietä n. 480 m SSE pellon tilustien ojasta

Kohteen kuvaus: Jalasjärven-Peräseinäjoen Kunnallissanomat -lehden numerossa 39 20.5. 1996 olleen Luopajärven inventoinnista kertoneen uutisen innoittamana Kalevi Männikkö muisti löytämänsä vaskisen keihäänkärjen. Kävin itse talossa 22.5., jolloin hänen kuvauksensa perusteella kyseessä oli pronssikauden kärki. Esine oli löytynyt elokuussa 1965, jolloin hän nuorena poikana oli löytänyt sen nykyään omistamaltaan maalta Luopajärvelle ja sen aukean ylittävän tilustien ojankaivuussa tienmutkasta, n. 300 m Majamäen eli Sikaniemen saarekkeen (ja kalmiston, kohde 1) ESE puolelta. Se oli ollut n. 50 cm syvyydessä muta/multamaassa saven päällä. Mitään muita löytöjä hän ei sanonut havainneensa. V:n 1990 vaiheilla hän oli toimittanut hallussaan olleen kärjen Jalasjärven museoon, josta sen oli määrä joutua Museovirastoon. Inventoinnin viimeisenä päivänä hra Männikkö toi kärjen allekirjoittaneelle Jalasjärven kunnanvirastoon, jossa olin selvittämässä muinaisjäännöskohteiden maanomistusoloja. Sitä ennen hän oli noutanut sen paikallismuseon hoitajalta, joka ei ollutkaan toimittanut löytöä Helsinkiin. Löytöpaikalle ei ollut enää mahdollisuutta tehdä koekuopitusta, mutta se on sijainniltaan sellainen, että kärjen voi todeta joutuneen järven rantaveteen ja hautautuneen sen pohjaliejuun. Tilustien toisella (etele-) puolella maasto (pelto) kohoaa loivasti, ja muinaisen rantalinjan voi arvioida olleen siitä n. 50-60 m päässä. Likimain samaan suuntaan, löytöpaikasta n. 360-400 m kaakkoon sijaitsee Mäki-Hakkolan nimellä oleva inventoinnissa löytynyt kivikautinen asuinpaikka (kohde 42). Runsas 300 m länteen on puolestaan Majamäen (Sikaniemen) myöhäisrautakautinen kalmisto (1). Ainakin toistaiseksi pronssikärkeä on pidettävä irtolöytönä, joko hukkaan joutuneena tai tarkoituksellisesti veteen pantuna uhrilöytönä.

Kartta s. 56**kuva (10) (negat. 104931)****dia 34745**

JALASJÄRVI 50 MAJAMÄKI 3 (SIKANIEMI 3)

Ote peruskartasta 2221 05 JALASJÄRVI

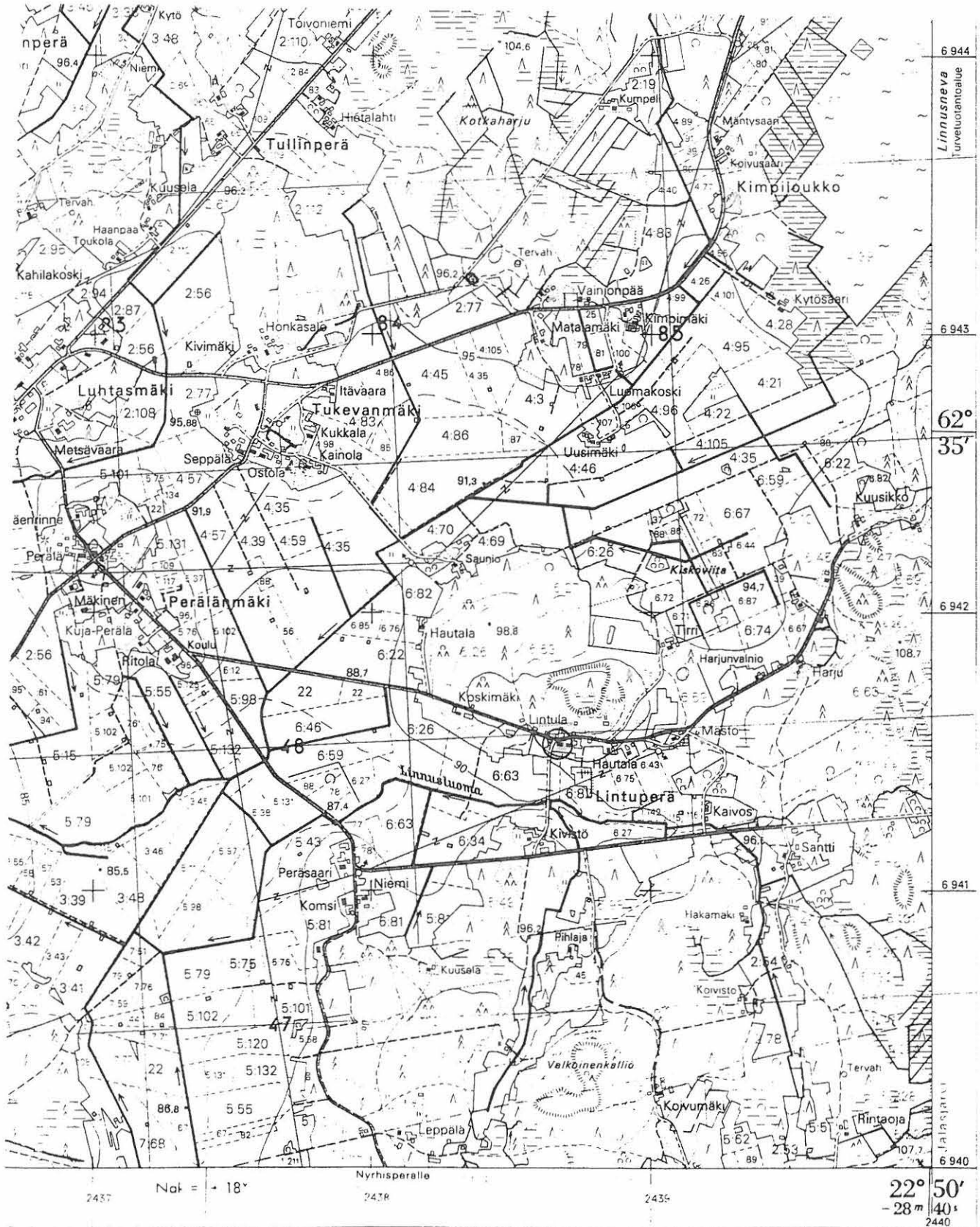

JALASJÄRVI 51 VESTERBERG**Kivikautinen irtolöytö****lk.****Kylä:** Luopajärvi**Tila:** Vesterberg (Länsivuori), Vuorela, Rn:o 3:, om. os.**Pk 2221 06 LUOPAJÄRVI****Koordinaatit:** Vuorelan talon kordin. x=6943 83, y=2436 59, z= n. 97,5 m mpy.**Löydöt:****Aikaisemmat löydöt:** KM 2519:237 (tasataltta) Vesterbergin Kyrönojusta; KM 2519:239 (kivikirves) Keski-Päriin (Vesterbergin) pellosta.**Viite:****Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja), Kyrönoja ?**Sijainti:** Vesterbergin talo on Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 10800 m pohjoiseen , Jokipiistä seinäjoelle vievän maantien itäpuolella n.500 m (Vuorela)**Kohteen kuvaus:** Vanhojen löytöjen paikantamisessa ei onnistuttu käytännössä vanhan perustila Vesterberg, Rn:o 3 tarkemmin. Keski-Päri lienee nykyinen Vuorelan tila. Vesterbergin kantatila on jo varhain jakantunut 3:een perustilaan. Peltoalueiden tarkastuksessa talojen länsipuolella luoman itärannalla ei antanut lainkaan viitteitä asuinpaikasta.**Kartta s. 58****kuva (negat.)****diaposit.**

JALASJÄRVI 52 LINTULA**Kivikautinen irtolöytö****lk.****Kylä:** Luopajärvi**Tila:** Lintula, Rn:o 6, om. os.**Pk 2221 6 LUOPAJÄRVI****Koordinaatit:** Lintulan talo $x=6941\ 52$, $y=2438\ 66$, $z= n. 102,5\ m\ mpy.$;Kohtaneva n. $x=6941\ 60$, $y=2437\ 70$, $z=87,5-90\ m\ mpy.$ **Löydöt:** -**Aikaisemmat löydöt:** Lintulan talon Kohtanevalta KM 921 (tasataltta), talon maalta KM 934 (kourutalтта)**Viite:****Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen ?**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)**Sijainti:** Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 9300 m NNE, Luopajärven kylän itäosassa, kuivatusta järvestä n. 1 km itään (Kohtaneva), Lintulan talo n. 2 km itään**Kohteen kuvaus:** Lintulan talon maalta jo 1800-luvulla löytyneiden kiviesineiden löytökohdan paikantaminen ei onnistunut. Lintulan talon alapuolista sekä Kohtanevaksi kutsutulle alueelle laskevaa peltoaluetta tarkastettaessa ei mitään kivikautiseen asuinpaikkaan viittaavaa havaittu.**Kartta s. 60****kuva (negat.)
diaposit.**

JALASJÄRVI 52 LINTULA

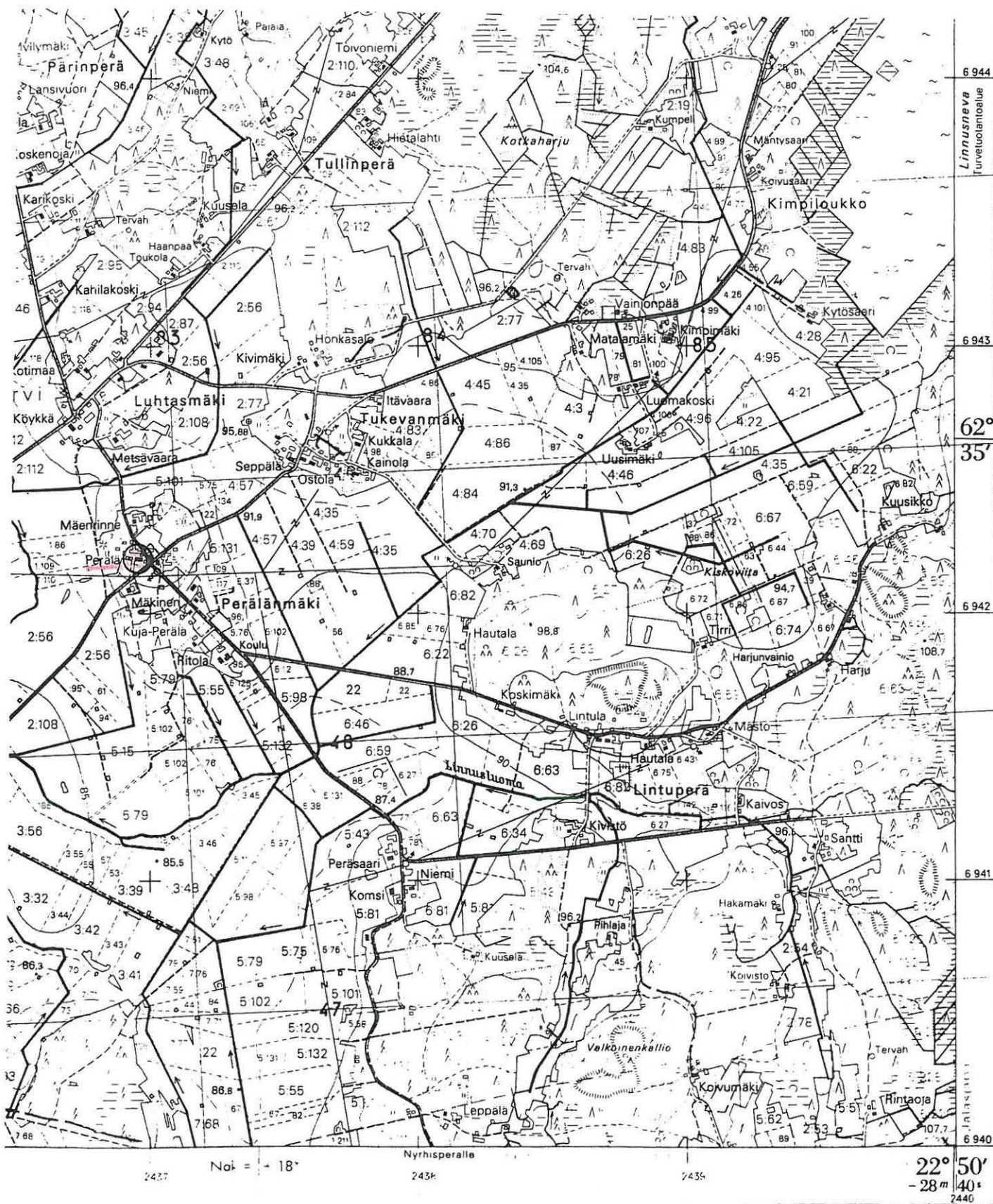
Ote peruskartasta 2221 06 LUOPAJÄRVI

JALASJÄRVI 53 PERÄLÄ**Kivikautinen irtolöytö****lk.****Kylä:** Luopajärvi, kyläosa Perälä**Tila:** Perälä, Rn:o 6, om. os.**Pk 2221 6 LUOPAJÄRVI****Koordinaatit:** Perälän talo $x=6942\ 20$, $y=2436\ 96$, $z= n. 100\ m\ mpy.$ **Löydöt:** -**Aikaisemmat löydöt:** KM 922 (tasataltta), löydetty Perälän talon maalta suosta**Viite:****Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)**Sijainti:** Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 9900 m pohjoiseen kuivatun Luopajärven itäpuolella Perälänmäellä, n. 1000 m uuden Jokipii-Seinäjoki -maantien itäpuolella (Perälän talo).**Kohteen kuvaus:** Perustilan Perälän aluetta tarkemmin vanhan löytöpaikan sijoittaminen ei onnistunut. Perälän talon alapuolista peltoa ja toisaalta Perälänmäen ent. kansakoulun lounaispuolista peltoaluetta tarkastettaessa ei kivikautisia löytöjä havaittu.**Kartta s. 62****kuva (negat.)****diaposit.**

JALASJÄRVI 53 PERÄLÄ

Ote peruskartasta 2221 06 LUOPAJÄRVI

JALASJÄRVI 54 TUKEVA**Kivikautinen irtolöytö****lk.****Kylä:** Luopajärvi, kyläosa Tukeva**Tila:** Tukeva, Rn:o 4, om. os.**Pk 2221 6 LUOPAJÄRVI****Koordinaatit:** Tukevan talo $x=6942\ 56$, $y=2437\ 52$, $z= n. 102,5\ m\ mpy.$ **Löydöt:** -**Aikaisemmat löydöt:** KM 923 (kivitaltta), löytänyt Tukevan talon torppari Kettusaari 1800-luvulla; PM 8457 (tasataltta) Tukevan talon maalta.**Viite:****Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)**Sijainti:** Tukevan talo sijaitsee Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 10,3 km pohjoiseen Luopajärven kylän itäosassa Tukevan talonmäellä, n. 1500 m Jokipii-seinäjoki uuden maantien itäpuolella..**Kohteen kuvaus:** Löytötietojen perusteella ei esineiden löytöpaikkoja voitu sijoittaa tarkemmin, eikä niistä tiedetty. Tukevan talonmäen alapuolista peltoa tarkastettaessa ei löytynyt kivikautiseen asutukseen viittaavaa. Tarkastin myös talon maalla sijaitsevaa peltoa hieman terassimaisella alueella alempana, n. 600-700 m talosta etelään ilman tulosta.**Kartta s. 64****kuva (negat.)
diaposit.**

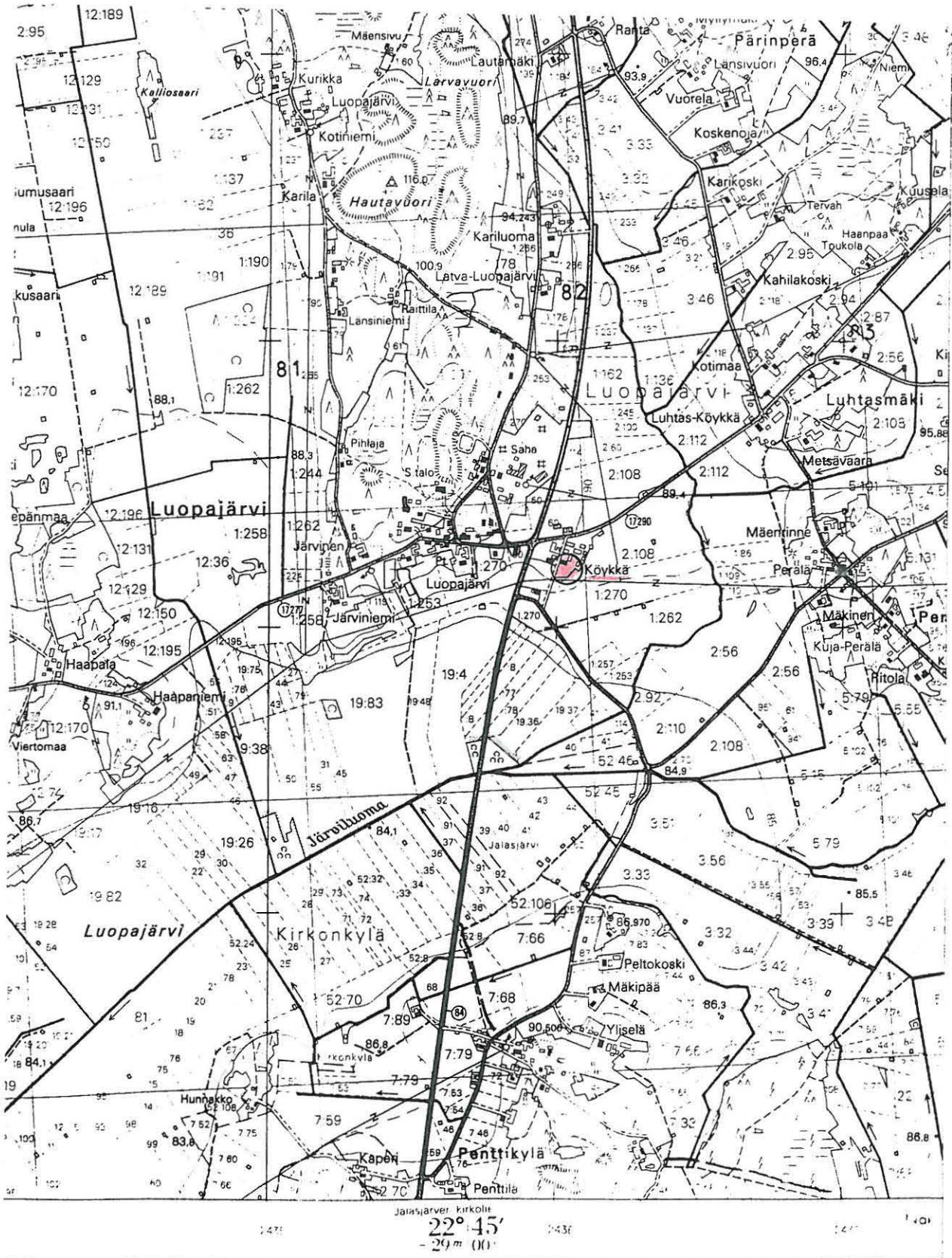
JALASJÄRVI 55 KÖYKKÄ**Kivikautinen irtolöytö****lk.****Kylä:** Luopajärvi**Tila:** Köykkä, Rn:o 2:142, om. Kerttu ja Olavi Koskinen, os. 61270 LUOPAJÄRVI**Pk 2221 6 LUOPAJÄRVI****Koordinaatit:** x=6942 20, y=2436 04, z= n. 92,5 m mpy.**Löydöt:** -**Aikaisemmat löydöt:** PM 8455 (uurrenuija)**Viite:****Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoam (Järvioja)**Sijainti:** Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 10,1 km pohjoiseen kuivatun Luopajärven koillisrannalla, uuden Jokipi-Seinäki -maantien itäpuolella n. 150 m.

Kohteen kuvaus: Esineen on 1910-luvulla löytänyt Köykan emäntä Sofia Köykkä. Käydessäni talossa 23.5. 1996 osoitti Sofia Köykan tytär, nyt jo 91-92 vuotias vanharouva Kerttu ? Koskinen (synt. 1904-5) vielä muistamansa löytöpaikan talon puutarhan kellarin vieressä, n. 25-30 m päärakennuksen SSE-puolella. Pienen kasvimaan tarkastuksessa heti löytöpaikan länsipuolella en havainnut merkkejä muinaisjäännöksestä. Sijainniltaan paikka on kuitenkin hyvinkin sopiva kivikautiselle asuinpaikalle. Löytöpaikan alapuolella maasto laskee jyrkemmin ja muodostaa muinaisen rantatörmän, joka edeltänee Luopajärven järvivaihetta. Köykanmäellä on kaksi vanhaa päärakennusta, joista läntisempi ja vanhempi nyt jo kylmillään oleva on rakennettu 1813. 1970-luvulla uuden Jokipi-Seinäjoki -maantien Luopajärven risteuksen ramppijärjestelmät ovat pahoin tuhonnet kulttuurimiljöötä talojen pohjoispuolella.

Kartta s. 66**kuva 14 (negat. 104942)****diaposit. 35407**

JALASJÄRVI 55 KÖYKKÄ

Ote peruskartasta 2221 06 LUOPAJÄRVI

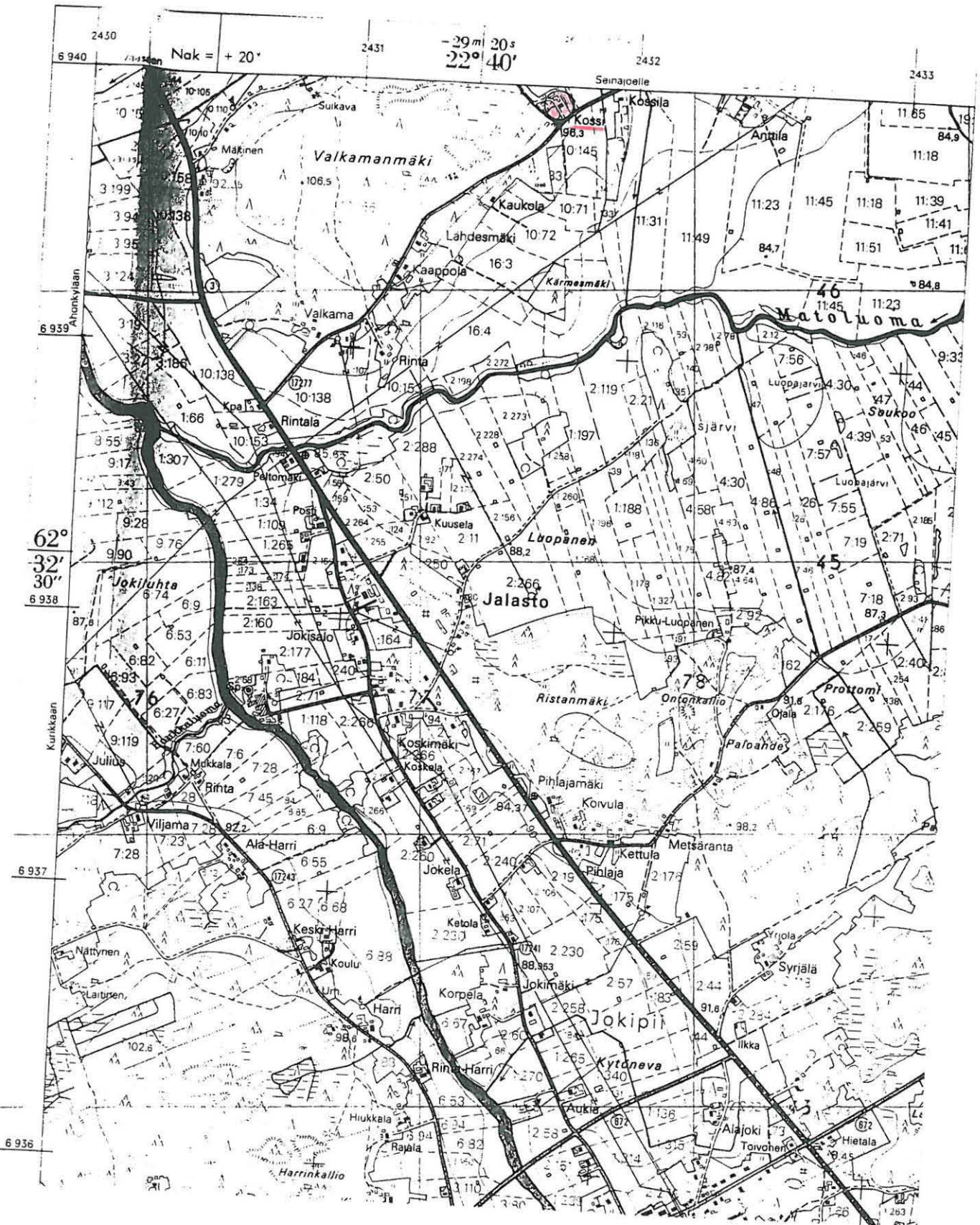
JALASJÄRVI 56 KOSSILA**Kivikautinen irtolöytö****lk.****Kylä:** Luopajärvi**Tila:** Kossila (Kossi), Rn:o, 10:145 ?, om. Tuomo Kossila, os. Luopajarvent. 61270**LUOPAJÄRVI****Pk 2221 5 JALASJÄRVI****Koordinaatit:** Kossilan (Kossin) talo x=6939 94, y=2431 70, z= n. 97,5 m mpy.**Löydöt:** -**Aikaisemmat löydöt:** JM (uurrenuija) Kossilan talon Hankolan mäestä; PM 8454 (kehdonjalaksen muotoinen kirves)**Viite:****Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)**Sijainti:** Jalasjärven kirkosta linnuntietä n..8400 m NNW, kuivatun Luopajärven luoteispuolella, Luopajarventien varrella (Kossilan t. Kossin talo).

Kohteen kuvaus: Kossilan talon maalta tunnetaan kaksi kivikautista irtolöytöä, joista Jalasjärven kotiseutuyhdistyksen (JM) hallussa oleva uurrenuija on mv. Mauno Kossilan kiviä poimittaessa löytämä v. 1951 talon Hankolan mäestä, 700-800 m Luopajärven lasku-uomasta. Kossin talosta saamani tiedon mukaan Hankolan mäki olisi talon luoteispuolella n. 700 m, Mäenpään tilan itäpuolella. Mäenpään tilan ja sen länsipuolista peltoaluetta tarkastettaessa ei löytynyt viitteitä muinaisjäännökseen. Toisaalta etäisyys 700-800 m Matoluomasta ? sijoittaisi paikan kuitenkin suunnilleen Kaukolan tilan vaiheille. Tämän hiljattain palaneen talon rinnepeltojen yläosan tarkastuksessa ei merkkejä kivikautisesta asuinpaikasta myöskään havaittu inventoinnissa. Toinen Kossilan tilalta löytynyt Satakunnan museossa oleva kiviesine on talonpojan Tuomas Kossilan peltotöissä löytämä talosta n. 300 m itään v. 1908. Mikäli löytötietojen Kossila on edellä esitetty, sijoittuisi löytöpaikka Luopajarventien kohdalle, peruskartalla niin ikään Kossila-nimisen talon Rn:o 10:33 ympärille, josta ei tarkastettaessa myöskään havaittu löytöjä.

Kartta s. 68**kuva (negat.)
diaposit.**

JALASJÄRVI 56 KOSSILA

Ote peruskartasta 2221 05 JALASJÄRVI

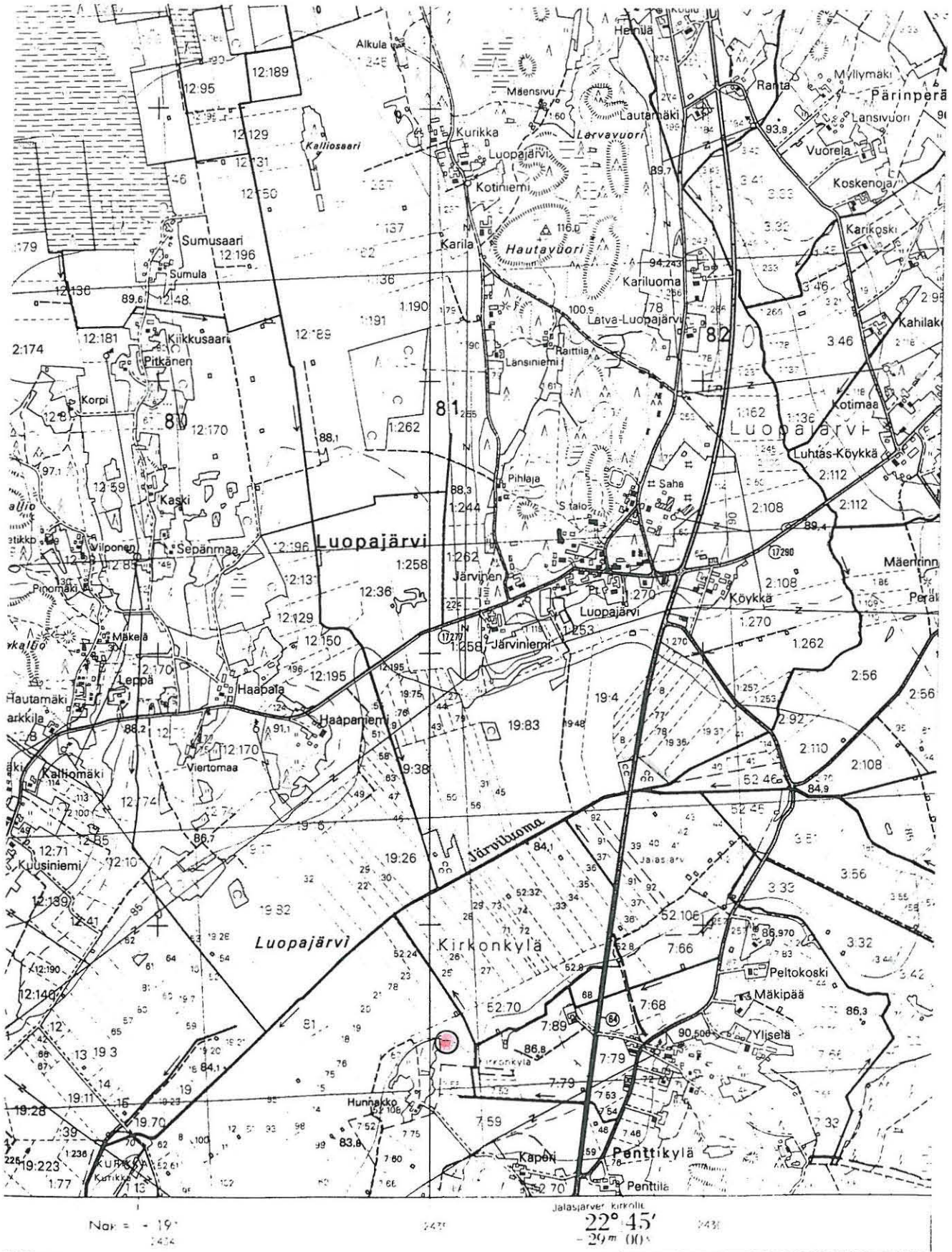
JALASJÄRVI 57 VANHAKARTANO LAUKKULAHTI**Kivikautinen irtolöytö****lk.****Kylä:** Luopajarvi**Tila:****Pk 2221 6 LUOPAJÄRVI****Koordinaatit:** x=6940 57, y=2435 04, z= n. 85 m mpy.**Löydöt:** -**Aikaisemmat löydöt:** KM 13956 (Piinuolenkärki),**Viite:** verif. KM 13956**Tutkimukset:** inv. 1996**Ajoitus:** kivikautinen**Vesistö:** Kyrönjoki, Jalasjoki, Matoluoma (Järvioja)**Sijainti:** Jalasjärven kirkosta linnuntietä n. 8400 m pohjoiseen kuivatun Luopajarven etelärannalla metsäsaarekkeen koillisreunassa pellolla.

Kohteen kuvaus: Esineen on v. 1956 löytänyt mv. Valde Mäenpää, os. Virnala Jalasjärvi, Luopajarven Virnalan Vanhankartanon reunasta olevalta pellolta, jonka nimi on Virnala Laukkulahti. Paikkaa tarkastettaessa ei havaittu mitään muinaisjäännökseen viittaavaa. Löytökohta oli savipitoista kynnöspeltoa mäkinen peltosaarekkeen koillisreunassa, n. 7 m pellonreunasta. Paikka on kuitenkin peltorinnettä, joka on muinaisen järvioltaan rantalinjan läheisyydessä. Samaisen korkean metsäsaarekkeen päällä n. 140 m lounaaseen on kohde **47 Virnala Vanhakartano (Hunnakko)**, historiallisen ? ajan röykkiö sekä asumuksenpaikkoja ym. Lähiympäristöstä tunnetaan useampia kivikautisia asuinpaikkoja sekä irtolöytöjä: kohde 43 Tuominiemi n. 500 m ENE, ja 42 Mäki-Hakkola n. 900 m. lounaaseen Luopajarven etelärannalla ja vastarannalla 39 Haapaniemi n. 1200 m NNW ja 44 Järviemi n. 1400 m pohjoiseen.

Kartta s. 70**kuva (negat.)
diaposit.**

JALASJÄRVI 57 VANHAKARTANO LAUKKULAHTI

Ote peruskartasta 2221 06 LUOPAJÄRVI

104924-104926

1. Yleiskuva Majamäen kalnustoan ja kohti koillista, kuvana keskeltä oikealle maanomistaja Olavi Perätä, jonka takana nähtäisiin reunana koeluspitus-alue ja löydöt KM 29755.1-7 ja vanhat A. Kopiston kasvatusalueet

104938-104939

2. Yleiskuva Majamäkeen (Sikaniemeen) kohti pohjoista

3. Panoraama Matoluoman l. Kärmesmäen kivikautiselle asuinpaikalle, kuva-ala n. 180°, vas. ja oik. Matoluoman uoma, keskellä Kärmesmäki, jonka edustan peltorintosta erinimiset löydöt, vanha arbest. keraamikkaa löytökasa suunnilleen kuvanottokohdassa t. Hiite oikealle (sitä vastapäätä), kuv. kohti WSW - ENE

104911 - 104915

74 JALASJÄRVI 34
ANTTILA

104916-104918

4. Yleiskuva Anttilan asuinpaikalle kivistä Jalasjärveltä, ydinalue
kiviurien oik. puolelta sen ja tien välialueella, latti NW

75 JALASJÄRVI 35 YLI-ANTTILA
46 RINTALA

104946
5. Yli-Anttilan kvartti-lyhti-parikka taustalla
merään edessä kuvan keskeltä, kohti NNE

104943-104945
6. Rintalan kivikantteen osumiparikka oikealla pellon alareunassa metsästä
vieraan, metsästä Matokasman luona, kuv. J - tieltä → itään

104922

7. Yleiskuva kivikautiselta asuinpaikalta
geltorinteens ja rakennuksen (mäki-
ranta) edessä, kuv. kohti lounasta

104923

8. Asuinpaikkaa enemmän krillisesta,
liyttiä pylvöin kohtaan lounasta
talon edustalle, kohti lounasta

104919

9. Kuusiniemen mahdollista kivihaatinta
asuinpaikasta pellon aivan vas-
puolella, oik. puolella Kuusiniemen
talo, luoteeseen

104931

10. Mäki-Hakkolan kivihaatinta asuinpaikasta,
työkalukäytävä pellon (kylvös.) alareunassa,
ylhäältä vasemman puolella 1/2-välissä peltoa
ja etualalla oik. puolella, taustalla oik.
puolella ja oik. puolella Mäki-Hakkola
3:n pöytähaatinta kivihaatinta
kohti WNW

104927

11. Kivikautinen asp. kuvan keskellä pellon
reunana ja metsän niemessä, kohti itää

104928 - 104930

12. Kivikautinen asuinpaikka kohti länttä, niemen uskama ja sen
takana pellon reunana lähtälä, keskellä kuvaa röhkyä

104941

13. Mahdollinen kivihaudattujen asuinpaikka
(43 Tuominiemi) ulkorakennuksen oik.
puolella pellon loivana rinteessä,
koti lounasta kuv. Tokipii-Sainjoki-
tieltä

104942

14. Köyhän uurrenajan AM/Sar. Mus. 8455
Uyhtimä, josta on kadalla Uytäin
Sitiä Köyhän tytär Kersti? Korkien
(U. Köyhä) 91-920, oik. Köyhän talot,
josta taemp. v:ltä 1815, lahti
lurdetta

8 JALASJÄRVI 44
JÄRVINIEMI

104934 - 104937

15. Panoraama Järviniemen kivikaivutiselle asunonpuikalle, ydinalue
taudemman pellon alaorassa, oik. Järviniemen talo, katki NW-S

104920

16. Säännöllisen pyöreä runko
(\varnothing 3m, \pm 0,5m) kivikkaisena
maastossa, taustalla iso maa-
kivi, kohti E

104921

17. Runko kohti pohjoista

104940

18. Männikön Myllykallion röykäkorsta t,
ilm. historialliselta ajalta

104932-104933

19. Hautakallion rakka alueen kankasfoja

LUOPAJÄRVEN TULVA- JA VESIENSUOJELUSUUNNITELMA

